

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFTEKANTOOR: 9240 ZELE - PZA9271 | VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS



Boeren in de Rand

FiguranDten

Lode Vanoost

**'In het buitenland
leer je appreciëren
wat hier goed gaat'**

**MUG Halle nog niet
voor morgen**

**De stille doorbraak van
energiezuinige woningen**

**Nieuwssite voor
anderstalige inwoners**

FOTO: FILIP CLAESSENS



Wonen in eigen streek

Betaalbaar wonen voor iedereen is het uitgangspunt van het nieuwe ontwerpdecreet Grond- en Pandenbeleid dat de Vlaamse Regering eind vorig jaar goedkeurde. Daarom wil men fors investeren in sociale woningen. Specifiek voor de Vlaamse Rand, de kust en enkele gemeenten aan de grens met Nederland wordt het recht op wonen in eigen streek wettelijk verankerd.

TEKST Bart Claes | FOTO Kris Mouchaers

De klemtoon van het ontwerpdecreet ligt op meer sociale woningen. Vandaag telt Vlaanderen 143.000 sociale huurwoningen en 12.000 koopwoningen. Dat aanbod is ontoereikend. Momenteel staan 55.000 gezinnen op een wachtlijst. In 2020 moet het sociale woonaanbod uitgebreid zijn met 43.000 extra sociale huurwoningen, 21.000 sociale koopwoningen en 1.000 sociale kavels.

Om dat te kunnen doen, zullen ook privé-firma's sociale woningen mogen bouwen en niet langer alleen de sociale huisvestingsmaatschappijen. Ze kunnen daarbij rekenen op fiscale voordelen van de Vlaamse over-

heid. 'Dit nieuwe decreet zorgt ervoor dat het sociale woonaanbod met 65.000 wooneenheden zal worden uitgebreid. Daarmee kunnen we aan tienduizenden gezinnen een betaalbare woning aanbieden. Het bouwprogramma is uiteraard ook een enorme stimulans voor de bouwsector', zeggen de Vlaamse minister van Wonen Marino Keulen (Open VLD) en Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen (Open VLD).

Band aantonen

Meer betaalbare woningen, daar zit de Rand zeker op te wachten. En het decreet gaat nog verder voor deze regio. Voortaan moeten

gebouwen met meer dan twee bouwlagen in het gebied Halle-Vilvoorde-Asse (volgens de afbakening van het gewestplan, n.v.d.r.) bij voorrang verkocht worden aan mensen met een band met de gemeente. Voor de overige gemeenten in Vlaanderen geldt dat alleen voor woonuitbreidingsgebied. Die band betekent dat je zes jaar onafgebroken moet wonen of gewoond hebben in de gemeente, dat je er werkt of dat je een maatschappelijke, sociale, familiale of economische link hebt met de gemeente.

'De Vlaamse Regering neemt al twintig jaar maatregelen om de sociale verdrukking in de Rand en sommige grensgemeenten af te remmen', stelt Peter Dejaegher, woordvoerder van minister Keulen. 'Vlabinvest is daar een mooi voorbeeld van. Dit is een nieuw instrument. Niet alleen de Rand heeft met dergelijke verdrukking af te rekenen. In grensgemeenten zoals Lanaken zorgen koopkrachtige Nederlanders voor hetzelfde fenomeen. Ook aan de kust zien jongeren zich genoodzaakt elders een betaalbare woning te zoeken.'

Verlieslatend

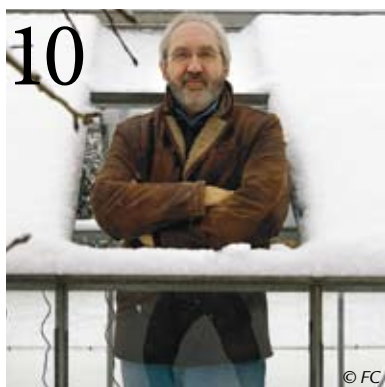
Mooie plannen, maar ze stoten op scepsis. 'In theorie is het ontwerpdecreet heel mooi', stelt Roel Moens, directeur van de sociale huisvestingsmaatschappij Elk zijn Huis in Tervuren. Met 1.700 sociale woningen is deze maatschappij een belangrijke speler op de woonmarkt in de Rand. 'Maar in de praktijk zal het financieel moeilijk zijn om zoveel sociale woningen bij te bouwen. Ieder nieuw project is voor ons verlieslatend. Een gemiddelde huur kost een bewoner 290 euro per maand. Onze kosten bedragen 420 euro per maand. Wie zal al die nieuwe sociale woningen willen bouwen?' De Vlaamse Regering laat ook privé-firma's toe, maar die kunnen volgens Moens niet rendabel investeren in sociale huisvesting zonder aan de huurprijs te tornen.

Ook het principe van wonen in eigen streek vindt Roel Moens een goede zaak, maar moeilijk in de praktijk te brengen. 'Als wapen tegen de verfransing lijkt mij dit moeilijk uit te voeren. Franstaligen kunnen net als Nederlandstaligen immers een band aantonen.' Dat beseft ook Peter Dejaegher, woordvoerder van minister Keulen. 'Een Franstalige inwoner van Nijvel die al jaren in Zaventem werkt, kan ook een band aantonen. Met dit decreet willen we Franstaligen niet weren; het is wel een bijkomend middel tegen sociale verdringing.'

Het decreet is nog niet van kracht. Het ontwerp is goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Nu moet het besproken en gestemd worden in de bevoegde parlementaire commissies en het parlement. Allicht zal het 2010 zijn vooraleer er in de praktijk iets van te merken valt. □

The right to live in your own district

Ensuring everyone has access to affordable accommodation is the underlying principle of a new draft Decree the Government of Flanders gave the green light to at the end of last year. Thanks to the Land and Dwelling policy the Decree ushers in, heavy investments are set to be made in social housing. The stock of public accommodation available will be increased to create a further 43.000 low cost dwellings for rent, 21.000 public housing units for sale and 1.000 low-cost plots by 2020. Roel Moens, head of the Tervuren-based social housing agency *Elk zijn Huis*, welcomes these targets but is concerned they may be financially difficult to achieve in practice. The Vlaamse Rand, the coastal area and a few municipalities bordering the Netherlands are unique in having the right for people to live in their own districts legally enshrined. 'The requirement for a person to be able to prove having ties with a municipality is not intended to bar French speakers but to offer another way of preventing people from being socially sidelined', claims Peter Dejaegher, the spokesperson for the Flemish Housing Minister, Marino Keulen (Open VLD).



inhoud

FEBRUARI 2009 | nr. 2

04 De stille doorbraak van energiezuinige woningen

Passiehuizen zijn relatief nieuw bij ons. In Asse wordt de laatste hand gelegd aan het passiehuis van architecte Barbara Oelbrandt. Het energieverbruik van de verwarming van het huis bedraagt 15 kWh per m² vloeroppervlakte per jaar of... het stroomverbruik van een strijkijzer.

10 FiguranDten

'Wat mij aantrekt, is niet zozeer het buitenland op zich, maar het werken in een situatie waar nog niet alles af is.' Oud-politicus Lode Vanoost uit Sint-Genesius-Rode adviseert buitenlandse overheden hoe ze hun land democratisch kunnen organiseren.

12 Over de taalgrens (4, slot)

22 Een berg informatie

Iron Mountain sloeg ooit de legendarische tapes van Elvis Presley en Frank Sinatra op in een vroegere kopermijn. De Amerikaanse multinational is intussen wereldwijd marktleider in het beheer van informatie en opende onlangs een nieuwe vestiging aan de Verbrande Brug in Grimbergen.

23 MUG Halle nog niet voor morgen

26 Boeren in de Rand

Het jaar 2008 was voor de Vlaamse landbouwers een van de slechtste ooit.

29 Westrand promoot cultuur buiten de muren

Het cultuurcentrum in Dilbeek heeft een nieuwe bazin. We blikken terug en vooruit met de oude en de nieuwe directeur.

30 Vilvoorde boven

Geen *Vilvoorde City* meer, maar een lofzang op het moderne Vilvoorde. KFC Vilvoorde wil met het nieuwe lied mensen op een ludieke manier aanzetten om Nederlands te praten.

31 Nieuwssite voor anderstaligen

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 13 RandUit
- 24 Bericht uit de Rand
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 32 Gemengde Gevoelens



'Opnieuw meer baby's geboren in 2008'

Floris' kijk op de leuke kant van het leven



colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.



Architecte Barbara Oelbrandt: 'Wie voor een passiefhuis kiest, moet zo compact mogelijk bouwen.'



Het energieverbruik van de verwarming van een passiefhuis mag jaarlijks maximaal wat je kunt vergelijken met het stroomverbruik van een strijkijzer.

De stille doorbraak van energiezuinige woningen

In het Witteramsdal in Asse wordt momenteel de laatste hand gelegd aan het passiefhuis van architecte Barbara Oelbrandt van BLAF architecten. Bij ons zijn passiefhuizen of energiezuinige huizen relatief nieuw. In Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Scandinavië worden ze op grote schaal gebouwd.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Filip Claessens

Het huis van Oelbrandt bewijst dat het ook in ons land een haalbare kaart is. Momenteel worden er in Vlaams-Brabant vijftien bouwprojecten, waarvan drie in de Vlaamse Rand, afgewerkt volgens de principes van een passiefhuis.

Om het certificaat van passiefhuizen – en de bijbehorende subsidies – te krijgen, moet de woning aan een aantal strenge voorwaarden voldoen. Het bruto-energieverbruik van de verwarming van een passiefhuis mag jaarlijks maximaal 15 kWh per m² vloeroppervlakte bedragen. Dat is tien keer lager dan de gemiddelde Vlaamse woning en vier keer lager dan een goed geïsoleerde woning. Die 15 kWh per m² is te vergelijken met het stroomverbruik van een strijkijzer ... Ideale-

ter moet het totale energieverbruik voor verwarming, sanitair en elektrische apparaten onder de 120 kWh/m² per jaar blijven.

Isolatie en ventilatie

Om dat te bereiken moeten de warmteverliezen tot een minimum beperkt worden door een zeer goede isolatie van muren, dak en vloer (tot 30-40 cm dik, driedubbel thermisch glas met thermisch onderbroken schrijnwerk, geen koudebruggen enzovoort) en een perfecte luchtdichting om warmteverliezen via kieren, spleten en aansluitingen te vermijden. Een open haard is bijvoorbeeld uit den boze omdat er meer energie door de schouw verloren gaat dan er door de haard wordt opgewekt, zelfs met afsluitklep. Eigenlijk komt het erop neer dat je een passieve

isolatieschil rond de woning legt die één geheel vormt en nergens onderbroken wordt. Omdat de woning luchtdicht is, is wel een constante aanvoer van verse lucht nodig via een mechanische ventilatie.

Aan de andere kant moeten de passieve warmtewinsten gemaximaliseerd worden. Een warmtewisselaar op het ventilatiesysteem verwarmt de verse binnenkomende lucht in de winter met de lucht die naar buiten wordt afgevoerd. Zo wordt tot 90 % van de warmte die zich in de vervuilde lucht bevindt, gerecupereerd en terug in de woning gebracht. De verse lucht kan bovendien worden aangezogen via een buis in de grond waardoor de buitenlucht in de winter wordt voorverwarmd tot 10° C en in de zomer kan worden gekoeld, of men kan werken met een systeem met waterbuizen die de grondwarmte recupereren.

Er wordt ook zoveel mogelijk gebruik gemaakt van passieve zonnewarmte met onder meer grote ramen op het zuiden waardoor in de winter meer warmte binnenkomt dan er verloren gaat. In de zomer is wel een goede externe zonnewering nodig om overdreven opwarming te vermijden.

Door al deze maatregelen bekom je 's winters en 's zomers een aangenaam binnenklimaat zonder dat je een traditioneel



aal 15 kWh per m² vloerooppervlakte bedragen,

Subsidies en fiscale voordelen

De federale en regionale overheid kennen verschillende subsidies toe voor de bouw van energiearme woningen en passiefhuizen.

Federaal niveau

- 10 x € 790 / jaar fiscale aftrek personenbelasting
- € 2.650 / jaar klassieke fiscale aftrek voor energiebesparende investeringen (€ 3.440 / jaar voor zonneboiler en / of fotovoltaïsche zonnepanelen)

Vlaanderen

40 % vermindering onroerende voorheffing gedurende 10 jaar voor zeer lage energiewoningen / passiefhuizen

Gemeentelijk niveau

Sommige gemeenten kennen passiefhuispremies toe of overwegen dat te doen. De gemeente Hoellaart geeft bijvoorbeeld een premie van € 2.000 voor het bouwen van een passiefhuis. Ook de kosten voor het bekomen van een passiefhuiscertificaat worden terugbetaald.

Netbeheerders

De netbeheerders geven diverse subsidies voor zonneboilers en het (ver)bouwen van een woning volgens het passiefhuisprincipe.

verwarmings- of koelsysteem nodig hebt. Door gebruik te maken van energiezuinige huishoudtoestellen en verlichting (warmwateraansluiting voor wasmachines en afwasmachines, spaarlampen en tl-lampen ...) wordt het heel interessant om hernieuwbare energiebronnen zoals zonnepanelen en een warmtepomp in te zetten.

Keuzes maken

Voor de BLAF-architecten, een architectenbureau uit Lokeren opgericht door Bart Vandendriessche, Lieven Nijs en Frederik Dutry, is de woning in Asse hun eerste passiefhuis. Binnenkort volgt er wellicht een tweede en drie andere zijn in voorbereiding. 'Mijn man en ik zijn erg begaan met duurzaamheid en met verantwoorde en ecologische ontwikkelingen. Eigenlijk is zo'n passiefhuis de logica zelf. Het verzoent ecologie met gezond verstand,' zegt architecte Barbara Oelbrandt. 'Je moet natuurlijk bepaalde keuzes maken: dat je zo compact mogelijk bouwt, dat je geen kelder hebt (tenzij je die buiten de isolatieschil inplant), dat je aanvaardt dat je het bij extreme temperaturen misschien niet warm genoeg zult krijgen, al kun je dat oplossen met een kleine elektrische bijverwarming in de badkamer. Je moet er ook rekening mee houden dat zo'n passiefhuis 15 % duurder is dan een gewoon huis. Op termijn verdien je dat gedeeltelijk terug, maar als je aan het bouwen bent, zijn dat toch serieuze meerkosten. Maar er zijn ook grote voordelen. Je verbruikt veel minder energie en je hebt heel wat comfortvoordelen: geen koude wanden, geen tocht en geen condensatieproblemen. Door de constante ventilatie krijg je bovendien een aangenaam en gezond bin-

nenklimaat. Omdat de binnentemperatuur in heel het huis ongeveer gelijk is en weinig schommelingen kent, ben je ook veel vrijer in je ruimte-indeling: je kunt binnenmuren weglaten en zonder problemen de verschillende kamers en niveaus in het huis met elkaar verbinden.'

Andere indeling

In het huis van Barbara Oelbrandt vertaalt zich dat bijvoorbeeld in de kinderkamers die op het niveau van de woonruimte liggen en visueel deel uitmaken van die woonruimte. 'We kunnen de kinderen zien vanuit de woonruimte, maar we horen ze niet.' De kinderkamers zelf zijn heel klein, maar ze geven uit op een brede gang die een aange-

'Een passiefhuis is de logica zelf. Het verzoent ecologie met gezond verstand.'

name verblijfsruimte wordt voor de kinderen. 'Deze afwijkende indeling geeft bovendien een ruimer gevoel op de relatief kleine woonverdieping.'

Omdat het huis tegen een helling is gebouwd, zit het gelijkvloers gedeeltelijk ingegraven. De voordeur komt direct in het hart van de woning: een vide met een langzame trap naar het woongedeelte op de eerste verdieping, die op het niveau van de tuin ligt. Op het gelijkvloers is een bureauruimte die via een grote schuifdeur in verbinding staat met de vide en dus met de rest van de woning. Hier bevindt zich ook de slaapkamer en de badkamer van de ouders.

Om de dikte van de buitenwanden te beperken, werd gezocht naar een budgetvriendelijk alternatief voor de traditionele gevelsteen. Zo wordt EPDM-rubber gebruikt voor de gevelbekleding van de kelderverdieping, die helemaal in steen en beton is uitgevoerd. 'Dat materiaal is waterdicht, vraagt geen onderhoud, is heel licht én goedkoop. Sommige mensen vinden dat misschien niet zo mooi en geven de voorkeur aan een traditionele gevelsteen. Maar ook hier moet je kiezen. Wij vinden dat rubber, mits een doordachte detaillering, wel een gepast gevelmateriaal kan zijn.'

Ook de opbouw van de bovengrondse gevel is heel bijzonder. Tegen de binnenmuur van snelbouwsteen is een houten frame bevestigd dat is volgeblazen met cellulose als isolatie, met daarop een waterdichte houtvezelplaat. Daarvoor wordt een houten frame bevestigd waarop een glasvezeldoek is gespannen die het hout beschermt tegen uv-stralen. Die frames worden ook voor de ramen geplaatst, met aan de binnenkant dezelfde zwartgrijze glasvezeldoek, die in de zomer gebruikt kan worden als zonnescherm. 'De kaders zijn in een bepaald ritme geplaatst, lopen door tot aan het dak en vormen een fijne dakrand, waardoor de gevel heel strak en licht oogt. Daarmee wil ik aantonen dat een passiefwoning helemaal geen bunker met kleine raampjes hoeft te zijn, zoals nog veel mensen ten onrechte denken.' □

Info

- Passiefhuis-Platform vzw, Gitschotellei 138, Berchem, 03 235 02 81, info@passiefhuisplatform.be, www.passiefhuisplatform.be
- BLAF Architecten, www.blaf.be



Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN



Ondertiteling wordt gesmaakt

HALLE-VILVOORDE Uit een onderzoek van Censydiam blijkt dat de anderstalige inwoners uit de regio erg opgetogen zijn over de ondertiteling van een aantal programma's op de regionale televisiezender Ring-tv. 'Censydiam voerde een kwalitatief onderzoek uit waarbij in diepte-interviews gepeild werd naar de interesse van anderstaligen in onder meer de ondertiteling in het Frans en het Engels van programma's als *Over de Rand* en *De Week*', legt Dirk De Weert, hoofdredacteur van Ring-tv, uit. 'Uit een onderzoek bij de lezers van RandKrant blijkt dan weer dat 1 op 4 die de ondertiteling op Ring-tv kent er ook daadwerkelijk gebruik van maakt'. Vlaams minister voor de Vlaamse Rand Frank Vandenbroucke (s.p.a.) is opgetogen over de cijfers. 'Hieruit blijkt dat de investering van de Vlaamse overheid in de ondertiteling van programma's op de Vlaams-Brabantse regionale zenders nuttig is. Het helpt om mensen te integreren en hun verbondenheid met onze regio te vergroten.'

TD



GS

Crisis slaat toe

HALLE-VILVOORDE Bijna alle bedrijven in Vlaams-Brabant verwachten dat ze in 2009 op een of andere manier gevolgen van de economische crisis zullen moeten dragen. De meeste verwachten een omzetsdaling (70%) en minder investeringen (50%). Dat blijkt uit een enquête bij 305 bedrijven van de Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde (VOKA). 25% van de bedrijven in Halle-Vilvoorde verwacht in 2009 personeel te moe-

ten ontslaan door de financiële en economische crisis. In grotere bedrijven is de kans op ontslagen groter dan in kmo's. 57% van de bedrijven verwacht geen afvloeiingen; 17% denkt eraan om extra mensen aan te werven. Toch zijn er nog heel wat openstaande vacatures. 59% van de bedrijven heeft het moeilijk om voor gespecialiseerde functies geschikt personeel te vinden.

Veiliger fietsen

ZAVENTEM Veilig Mobiel, het verkeersplatform dat ijvert voor veilig fietsen in de directe omgeving van de luchthaven van Zaventem, wil een fiets- en voetgangerstunnel onder de Haachtsesteenweg in Melsbroek. 'Binnenkort komt er een viaduct naar de cargozone en moeten de fietsers drie kilometer omrijden. Wie via de nieuwe fietsbrug over de E19 naar Brucargo wil rijden, zal dan moeten vaststellen dat het fietspad op het eind een doodlopend straatje blijkt te zijn. Gezien er op Brucargo heel veel mensen werken uit Vilvoorde, Machelen en Steenokkerzeel

vragen we een fiets- en voetgangerstunnel van de Luchthavenlaan naar Brucargo', legt Marc Cortois van Veilig Mobiel uit. Op het knooppunt aan de Haachtsesteenweg zijn momenteel grote infrastructuurwerkzaamheden aan de gang. Veilig Mobiel tipt verder aan dat er nog maar weinig gerealiseerd is van het geplande fietsnetwerk in de luchthavenregio en vraagt aan het Vlaams Gewest, de betrokken gemeentebesturen en luchthavenuitbater Brussels Airport Company om hier snel werk van te maken.



TD

© KM

Meer anderstalige leerlingen

VLAAMSE RAND Het aantal leerlingen in het basisonderwijs in de Vlaamse Rand die het Nederlands niet als moedertaal hebben, neemt toe. Dat blijkt uit cijfers die minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke (sp.a) gaf op een vraag van Vlaams parlements lid Mark Demesmaeker (N-VA). In acht van de dertien gemeenten uit de Rand zijn meer dan een kwart van de kinderen anderstalig, met als uitschieters Machelen (42%), Zaventem (38%), Sint-Pieters-Leeuw (37%), Vilvoorde (35%), Hoeilaart (35%) en Overijse (31%). Tervuren telt 27% anderstalige leerlingen, Beersel 26%, Asse 24%, Grimbergen 21%,

Dilbeek 19%, Meise 16% en Merchtem 8%. De cijfers voor de zes facilitéengemeenten zijn opvallend onvolledig. De stijging van het aantal anderstalige leerlingen in het basisonderwijs in de Rand gaat in tegen de dalende evolutie die in de rest van Vlaanderen wordt genoteerd, hoewel er ook daar in een aantal steden en Limburgse mijsgemeenten meer dan twintig procent anderstalige leerlingen worden geteld. In Brussel spreekt 66% van de kinderen in het Nederlandstalige basisonderwijs van thuis uit geen Nederlands.

GS



© Bart Claes

Praten over dementie

GRIMBERGEN Op woensdag 18 februari organiseert het Rust- en Verzorgingstehuis Heilig Hart in Grimbergen, samen met onder meer de familiegroep Vlaamse Alzheimer Liga, een praatcafé over dementie. 'In het praatcafé kunnen mensen die leven of in contact komen met demente mensen elkaar ontmoeten', legt An Demessemaekers van het rvt Heilig Hart uit. 'Een deskundige of gastspreker informeert ons over de verschillende aspecten van dementie. Onze bedoeling is mensen op een toegankelijke manier inzicht te bieden in allerlei facetten van dementie. Op 18 februari hebben we professor Christine Van Broeckhoven te gast. Zij is nationaal en internationaal erkend voor haar weten-

schappelijk onderzoek naar hersenziekten, waaronder de ziekte van Alzheimer. Na haar uiteenzetting kun je haar vragen stellen en bij een drankje ervaringen uitwisselen met de andere aanwezigen.'

TD

Het praatcafé dementie vindt plaats op woensdag 18 februari om 20 uur in het rvt Heilig Hart, Veldkantstraat 30, Grimbergen. De toegang is gratis. Vooraf inschrijven is aangewezen en kan telefonisch op 02 270 19 00 of 02 300 55 46, of via e-mail: an.demessemaekers@hlg.be.

De maand ...

Het frequentere gebruik van de banen 02/20 en 07 op de luchthaven van **Zaventem** leidde in 2008 tot een stijging van het aantal klachten over geluidsoverlast. Vorig jaar kreeg de ombudsman 1.290.000 klachten of 40.000 meer dan in 2007. Door het regelmatige opstijgen op baan 07 waren er bovendien nieuwe klagers uit **Waals-Brabant**. • De gemeenteraad van **Hoeilaart** besliste om minstens tot juni 2009 gratis busvervoer aan te bieden. • Als reactie op het geplande woon- en ontspanningsproject aan de voet van het viaduct in **Machelen** wil het gemeentebestuur van de Kerklaan een winkelstraat maken. • Het aantal passagiers van De Lijn is voor het vierde jaar op rij het sterkst gestegen in **Vlaams-Brabant**. • De bussen van De Lijn **Vlaams-Brabant** rijden vaak te snel, vooral in de zones 30. • Aan 97 van de 150 flitspalen in **Vlaams-Brabant** zijn sinds 2004 vernielingen aangebracht. De helft van de beschadigingen gebeurde bij ongevallen, de andere helft door chauffeurs die hun woede op de flitspalen bekoelden. Eén onbevestigde camera in **Sint-Genesius-Rode** werd gestolen. • Het ongeval met een vliegtuig van Kalitta Air op 25 mei 2008 is vermoedelijk veroorzaakt door een torenvalk die in de motoren terecht kwam. • **Brussels Airport**, zoals de luchthaven nu heet, legde een vernieuwde vertrekzone aan. Op deze Kiss and Ride-zone kunnen 45 voertuigen een korte tijd stationeren. • **VOKA**, de Kamer van Koophandel van Halle-Vilvoorde, wil dat de Vlaamse overheid **Halle-Vilvoorde** erkent als centrumstad. Hierdoor zou de regio extra geld kunnen krijgen uit het Stedenfonds. Dat is nodig om de uitdagingen zoals het woonbeleid, de mobiliteit en het creëren van jobs in de regio aan te pakken. • Werknemers van bedrijven uit de buurt kunnen voortaan terecht op de strijkdienst van **Zaventem**. • Er komen geen extra geluidsschermen langs de

Oud Nieuws

Een getalenteerd schilder

'Ik heb de klok een wijle stilgelegd om des te beter te kunnen luisteren naar het lied van landelijkheid, vroomheid en vreugde van weleer, het lied van het boerenleven, het lied van het volksleven van waaruit mijn blijvende liefde voor de landman en de volksmensen is gegroeid.'

In 2009 is het 100 jaar geleden dat schilder Karel de Bauw in Asse op de Kalkoven werd geboren. Zijn vader Miel van de Sjik was als *chauffeur de maître* soms weken van huis; zijn moeder Marie Pauwels hield een druk *staminee*, dus voor kleine Karel was niet veel tijd over. Zo werd hij, amper zes maanden oud, toevertrouwd aan de zorgen van zijn grootouders aan moeders kant: Chale Schoen en Roze van Koben Beng, die in 't Heierveld in Walfergem een klein boerderijtje hadden. Karel werd er grootgebracht door zijn tantes Wis en Jemie en mocht er spelen met zijn zeven jaar oudere nonkel Bot, die hem overal mee naar toe troonde. Daar op 't Heierveld bloeide Karels schildertalent open. Met houtskool uit de bakoven maakte hij zijn eerste tekeningen op de witgekalkte lemen muur. Geen enkel plaatsje van de witgekalkte muren van het hoevetje bleef van een tekening gespaard.

Karel trok mee naar het veld en raakte gecharmeerd door het boerenleven en de volks-

mensen die hij zo treffend wist te schilderen. Hij zag de hoppeplukkers aan de slag en ging voor schafttijd fano halen bij zijn meter. Hij maakte omwegen door de velden en zag Wannes die blootsvoets over het stoppelveld liep en Pië die zijn volgeladen kruiswagen voortduwde. Na de oogst lagen de velden er kaal bij en kwam de ploegtijd en de zaaitijd. Het raapzaad werd in de omgeploegde voren gestrooid. De bietenoogst werd met de kar tot aan de bietenkuil getrokken.

In de week van Walfergemkermis kwam Pit van Jeppes, de varkenslachter. Hij droeg zijn messen, bijlen en het slijpstaal in een leren koker aan zijn zij. Het vetgemeste varken werd bij valavond gekeeld, gebrand en open gekapt. Het vlees werd gezouten. Met de vleesmolen werden pensen gedraaid. Na het werk was het tijd om naar de *staminee* te gaan. In de *Klok* dronken de mannen een glas en lieten hun baard scheren door Witje Klok. Heintje en Doken Schip, Koben Fluit, Luppen, Beng en Chaleken, Pië, Stant, Soë en nog anderen, allemaal koppen van bij ons, maakten het gezellig. 's Zondags kwam het jonge volk er samen om bak of vogelpik te spelen en om een lief op te vrijen. Ook Lowie van het kasteel kwam er over de vloer. Aan de hoeve bekeek hij de tekeningen van Karel op de witgekalkte muren. Toen Karel het portret

van peter Schoen, zijn eerste echte schilderij, met olieverf had uitgeschilderd, was Meneer Lowie zo onder de indruk dat Karel mee naar het kasteel moest. Daar kreeg hij de mooie *chevalet* van madame van het kasteel, de mama van Lowie, die vroeg gestorven was. Van dan af rekende Karel de bewoners van het kasteel tot zijn beste vrienden.

Al deze herinneringen zijn nadien mischien wel geïdealiseerd, maar ze hebben op Karel de Bauw een onuitwisbare indruk nagelaten. In Walfergem ontstond zijn liefde voor de boer, het land, de volksmens. Talrijke tekeningen en schilderijen zijn er de stille getuigen van. Vooral zijn *Koppen van bij ons* en de paarden in drie- of in vierspan, trekkend in de ploeg of in de oogstwagen, zijn typisch voor zijn werk. Karel schilderde en tekende veel in de Rand: in Zellik, Bekkerzeel, Sint-Martens-Bodegem, Dilbeek, Sint-Ulriks-Kapelle, Asse, Sint-Pieters-Leeuw en in veel plaatsen in het Pajottenland. Om het eeuwfeestjaar van Karel de Bauws geboorte te vieren, organiseert Heemkring Ascania, in samenwerking met zijn zoon Jan, dit jaar een retrospectieve tentoonstelling in de kapel van het Oud Gasthuis in Asse.

Jaak Ockeley



Preventieambtenaar alcohol en drugs

WEMMEL Het ocmw en het gemeentebestuur van Wommel willen samen met vier andere faciliteitengemeenten een preventieambtenaar voor alcohol en drugs aanwerven. 'We willen dat samen met Kraainem, Wezembeek-Oppem, Linkebeek en Drogenbos doen zodat we hiervoor subsi-

dies kunnen krijgen', legt Wommels ocmw-voorzitter Jean-Marie Geurts uit. 'Elke gemeente bepaalt zelf welke projecten ze samen met de preventieambtenaar zal uitwerken. In Wommel zal de preventieambtenaar onder meer klanten van het ocmw informeren over verslavende middelen als

drugs en alcohol. Ook in de Wommelse scholen zullen preventieprojecten opgezet worden. De preventieambtenaar wordt in de loop van dit jaar aangeworven. Na drie jaar wordt het project geëvalueerd.'

TD



Pluim voor vrijwilligers Topaz

WEMMEL De vrijwilligers van Topaz zijn de winnaars geworden van De Pluim 2008. De Pluim belooft mensen die zich belangeloos inzetten voor de maatschappij. Het is een initiatief van de Koning Boudewijnstichting en de regionale zender Ring-tv. Topaz is een dagcentrum voor mensen met een beperkte levensverwachting in Wemmel. De dertig vrijwilligers van Topaz kregen het meeste stemmen achter hun naam. 'We koken voor de gasten, gaan hen ophalen en brengen hen terug thuis, praten met hen of we doen

samen activiteiten', zegt Marie-Jeanne De Paepe, al meer dan zes jaar vrijwilligster bij Topaz. 'De Pluim winnen betekent voor ons een belangrijke erkenning en dat doet erg veel deugd. We hebben nog niet beslist wat we met de 2.000 euro gaan doen. Misschien trakteren we onszelf wel op een diner in een chic restaurant, maar gezien we met dertig zijn, vrees ik dat we wat zullen moeten bijleggen', lacht Marie-Jeanne.

TD

Hopcultuur heropbouwen

ASSE De gemeente Asse zal begin volgend jaar een hopveld heraanleggen aan de Waarbeek. 'De heraanleg van het hopveld is een eerste belangrijke stap in de bewaring van de hopcultuur in onze streek', legt Katrijn Depuydt van de dienst Cultuur uit. 'Asse was jarenlang gekend om zijn hop, maar nu is die activiteit volledig verdwenen. Met Europese steun en subsidies van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse overheid willen we begin 2010 starten met de heraanleg van het

hopveld aan de Waarbeek. Bij het hopveld zal ook een informatiebord komen met een knopje en duidelijke informatieve tekst over de hopcultuur. De heraanleg van het veld maakt deel uit van een hele reeks initiatieven die we willen nemen om het hoperfgoed onder de aandacht te brengen. Het is ook de bedoeling om samen te werken met de provincie Oost-Vlaanderen, waar een gelijkaardig project over de hopcultuur loopt.'

TD

Milieuvriendelijke openbare verlichting

GRIMBERGEN Sibelgas start dit jaar met een uniek proefproject met LED-verlichting in de Grimbergse deelgemeente Beigem. LED staat voor *Light Emitting Diode* en staat bekend om zijn lage verbruik, minimale lichtvervuiling en zeer lange levensduur. De proefopstelling test twee types verlichtingstoestellen en wordt geplaatst op een fiets- en wandelpad tussen de Parklaan en de Rotsaertlaan in Beigem. Het gaat om een

primeur voor Vlaanderen. 'De klassieke straatverlichting verbruikt veel meer energie en LED geeft ook een betere verlichting. LED-verlichting is wel iets duurder, maar erg onderhoudsvriendelijk', legt Patrick Mensalt, voorzitter van Sibelgas uit. Eind 2009 wordt het proefproject met LED-verlichting in Beigem geëvalueerd.

TD

spoorlijn Brussel-Denderleeuw ter hoogte van het Pedeviaduct in **Dilbeek**. Daar wordt het aantal sporen verdubbeld van twee naar vier. • Vanaf september 2010 moeten kinderen die in het Nederlandstalig basisonderwijs starten minstens een jaar kleuteronderwijs in het Nederlands gevolgd hebben. Van de ouders zal er een engagement gevraagd worden. • **Beersel** krijgt binnenkort een gemeentecomponist die een gemeentelijke hymne zal maken. • De Lijn **Vlaams-Brabant** breidt zijn aanbod in de Rand uit. Er komen nieuwe lijnen en de frequentie wordt verhoogd. • Vanaf maart geldt er in de weekendnachten tussen 1 en 6 uur een opstijgverbod op de luchthaven van **Zaventem**. Het aantal nachtvluchten zal worden beperkt tot 16.000 per jaar. • Het Amerikaanse concern Sara Lee, bekend van het koffiemerk Douwe Egberts, schraapt 700 banen. In de vestiging in **Strombeek-Bever** werken 650 mensen, maar er zouden tot 2010 geen ontslagen vallen. • Lodewijk De Witte, gouverneur van **Vlaams-Brabant**, pleit voor velostrades. Dat zijn rechtstreekse en comfortabele fietsverbindingen naar de spoorwegstations. • Slechts 2.200 inwoners uit de zes faciliteiten-gemeenten in de Vlaamse Rand vroegen in 2008 een Franstalig aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing. • Een studie van de Universiteit Antwerpen berekende dat Brussels Airport in 2009 een miljoen passagiers zal verliezen. • Na twee dodelijke ongevallen en ettelijke ongevallen met blik-schade zal de Mechelsesteenweg in **Sterrebeek** in 2010 volledig heraangelegd worden. • Het gemeentebestuur van **Sint-Pieters-Leeuw** wil het jeugdhuis Laekelinde opnieuw aantrekkelijk maken om fuiven te organiseren. • De gemeente **Asse** heeft het contract met FC Brussels voor de huur van de voetbalinfrastructuur aan de Noorderlaan in Zellik opgezegd. Asse zal zelf de infrastructuur beheren. De plaatselijke clubs Asse Zellik en Toekomst Relegem zijn geïnteresseerd.

JH

‘In het buitenland leer je appre

Lode Vanoost groeide op in Tervuren, woonde een tijdje in Wezembeek-Oppem en vestigde zich twintig jaar geleden in Sint-Genesius-Rode. Op professioneel vlak is hij een duizendpoot. De afgelopen jaren verbleef hij vooral in het buitenland.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Lode Vanoost werkte drie jaar voor de ovse (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa) in Kosovo om er de democratische instellingen op de rails te helpen zetten. Daarna oefende hij als zelfstandig consultant een vergelijkbare functie uit in Niger. Op het moment dat RandKrant bij hem aanklopt, maakt hij zich klaar voor een verblijf van drie maanden in Oost-Timor.

Engagement, ook in de kou

Na zijn middelbaar onderwijs studeerde Lode Vanoost landbouwwetenschappen. Tij-

‘A l'étranger, on apprend à apprécier ce qui va bien en Belgique’

Sur le plan professionnel, Lode Vanoost de s'y connaît dans de nombreux domaines. Pendant la crise des années '70, il s'est occupé du nettoyage des avions à Zaventem; ensuite, il a travaillé comme garde forestier à Sint-Genesius-Rode, puis il est entré au ministère de l'Agriculture et à la Région flamande. Par la suite, il est devenu parlementaire pour Agalev. Après l'échec électoral d'Agalev en 2003, il s'est lancé dans une nouvelle carrière. Pendant les trois dernières années, il a travaillé pour l'Organisation pour la Sécurité et la Coopération en Europe au Kosovo, en aidant à mettre les institutions démocratiques sur les rails. ‘Ce qui m'attire plus spécifiquement dans mon travail, ce n'est pas tellement le fait d'être à l'étranger, mais plutôt de travailler dans une situation où tout n'est pas encore au point. C'est cela qui me passionne. A l'étranger, on apprend à apprécier ce qui va bien en Belgique.’

dens de crisisperiode van de jaren 70 ging hij aan de slag als schoonmaker van vliegtuigen in Zaventem, daarna als boswachter in Rode en vervolgens bij het ministerie van Landbouw en bij het Vlaams Gewest. In zijn vrije tijd studeerde hij politieke wetenschappen en hij werd parlementslid voor Agalev. ‘Twee keer verkozen, de derde keer niet’, glimlacht hij. Na de verkiezingsnederlaag van Agalev in 2003 moest hij uitkijken naar een nieuwe carrière. ‘Toen ik kamerlid was, interesseerden de buitenlandse missies me al erg. Ik ben in Oekraïne geweest, de vs, Cuba, Colombia, Zuid-Afrika ... Noem maar op. Ik deed dat graag, hoewel die korte zendingen soms heel vermoeiend waren.’

Tegenwoordig blijft hij langer van huis. ‘Voor mijn vrouw is dat lastiger dan voor mij. Zij blijft thuis, terwijl ik vertrek naar iets wat totaal nieuw is en waarmee ik continu bezig ben. Onlangs was ik twee maanden in Niger: de tijd is voorbij gevlogen. Tegenwoordig is afstand ook relatief. Je hebt tenslotte het internet om in contact te blijven. Als er elektriciteit is tenminste.’ Vooral in Kosovo viel dat soms tegen. ‘De elektriciteit en het water vielen er elke dag uit. Het went snel: de kaarsen en de emmers water bij de douche staan klaar, zodat je je toch kunt afspoelen als je al helemaal ingezeept bent.’ Met de elektriciteit viel echter ook de verwarming uit. ‘Ik kan je verzekeren dat als je binnen in huis met je wanten, muts en jas aan zit te kleumen, je je al eens afvraagt waaraan je begonnen bent.’

Dat willen wij ook!

De nadelen van de job wegen volgens Lode Vanoost niet op tegen de voldoening die hij ervan krijgt. ‘Wat mij aantrekt, is niet zozeer het buitenland op zich, maar het werken in een situatie waar nog niet alles af is. Dat boeit me. Wat we in België al eens vergeten, is dat we hier in een maatschappij leven die min of meer af is. Ik ontken zeker niet dat ook België zijn problemen heeft. Zelf ben ik bijvoorbeeld al twee keer overvallen in de metro van Brussel. Maar meer dan hier en daar wat

sleutelen, hoeven we niet meer te doen.’ Ik vraag hem hoe hij vanuit dat perspectief naar de taalproblematiek in de Vlaamse Rand kijkt. Vanoost is niet alleen randbewoner, maar was ook lid van de Raad van Europa op het moment dat Lilli Nabolz-Haidegger in 2001 als gezant naar de Rand werd gestuurd om er de taalsituatie te bestuderen. Hij wikt zijn woorden: ‘Toestanden zoals ziekenhuispersoneel en medici van de dienst 100 die niet tweetalig zijn in deze regio vind ik ontoelaatbaar. Maar uiteindelijk is Vlaanderen – ondanks de historische Franstalige dominantie – toch maar een van de welvarendste regio's ter wereld geworden. In het buitenland leer je vooral te appreciëren wat hier wél goed gaat. Elke keer als ik thuiskom, valt het me op hoe proper het hier is. België heeft dergelijke scholen en al bij al hebben we het met ons politieke systeem ook niet slecht gedaan. Kijk maar eens waar het land honderd jaar geleden stond. Het was een van de eerste geïndustrialiseerde landen, maar een fraai verhaal ging daar niet mee gepaard: kinderen in mijnen en fabrieken en zo. Vlak voor en na

‘Wat mij aantrekt, is niet zozeer het buitenland op zich, maar het werken in een situatie waar nog niet alles af is.’

de oorlog hebben we dan de grote stakingen gekend die gezorgd hebben voor alle verworvenheden die we vandaag te vanzelfsprekend vinden: sociale zekerheid, kindergeld, studiebeurzen. Die dingen leg ik ook in het buitenland uit. Toen ik in Kosovo of Niger vertelde hoe bij ons bijvoorbeeld de gezondheidszorg geregeld is, reageerde iedereen eensgezind: ‘Dat willen wij ook!’ Maar dat bereik je niet van vandaag op morgen. Het moet voortkomen uit een wil van het volk en je moet er een stevige economische basis voor hebben, een budget dat realistisch is én waar je je aan houdt.’

Opbouwen

Oost-Timor, de volgende opdracht, bouwt momenteel volop een nieuw staatsapparaat uit. ‘Ik ga op het ministerie van Justitie helpen bij de oprichting van een aantal diensten en een parlementaire commissie Justitie die het rechtsapparaat moet opvolgen. Ik zal er

ciëren wat hier goed gaat'

vooral moeten verduidelijken wat de taak van zo'n commissie inhoudt. De commissie moet *niet* zelf de juridische dossiers opvragen en inkijken, maar moet de werking, benoemingen, bevorderingen en beleidskeuzes in het oog houden. Ze willen er bijvoorbeeld een prioriteit maken van de strijd tegen smokkel, iets wat in arme landen een veel voorkomende bezigheid is. Het probleem is dat smokkel inkomsten genereert die aan de controle van de staat ontsnappen en dat het vaak om schadelijke producten zoals drugs gaat. Mijn voornaamste taak zal zijn om een analyse van de situatie te maken. Hoe ver staan ze? Met welke problemen kampen ze? Wat hebben ze nodig om die op te lossen? En dan zal ik enkele voorstellen voor concrete projecten opstellen.'

Voor hij het vliegtuig richting Timor neemt, maakt hij nog een tussenstop in Kinshasa. Volgt hij de actualiteit daar met extra aandacht, nu het in Congo weer bijzonder onrustig is? 'Ik volg de wereldpolitiek sowieso', zegt hij en hij wijst naar de boekenrekken tegen de wanden in zijn woonkamer. 'Die gaan bijna allemaal over politiek, vooral achtergrond en geschiedenis.' In Kinshasa zal hij spreken op een seminarie voor parlementairen uit diverse Centraal-Afrikaanse staten. 'Samen met een aantal andere sprekers zal ik er de werking van parlementaire commissies uitleggen', vertelt hij. 'In Congo, maar ook in de Centraal-Afrikaanse Republiek, Angola, Gabon en zo meer, heeft vaak meer dan de helft van de parlementsleden dat werk nooit eerder gedaan. Zo bestaat er bijna geen uitwisseling van ervaring met oudere collega's. Het seminarie is een bescheiden poging om de verschillende Afrikaanse landen te laten samenwerken. Het drama van Afrika is dat zulke banden totaal ontbreken.'

Hypocrisie

Lode Vanoost plaatst nog enkele voetnoten bij de hulp die Europa en Amerika aan armere landen geven. 'Er gebeurt veel opbouwends,' zegt hij, 'maar lang niet alles wat het Westen doet, is goed of zelfs goed bedoeld.' Hij geeft een voorbeeld. 'Zo is er met voedselhulp vaak heel wat hypocrisie gemoeid. Neem Haïti. Daar hebben de Amerikanen met hun rijstdonaties de lokale rijstproductie kapot gemaakt. Daarvoor was Haïti arm, maar de mensen hadden er geen honger. Het was zelfbedruipend voor producten zoals rijst. Om zich van de stemmen van de Amerikaanse boeren te verzekeren, heeft de Ame-

rikaanse overheid op een bepaald moment een productieoverschot in de hand gewerkt en dat naar Haïti geëxporteerd, zogezegd om *die arme drommels daar* te helpen. Maar ze hebben het alleen maar erger gemaakt. De eigen rijstproductie werd volledig uit de markt geprijsd. De armoede drijft de Haïtianen naar de grote steden waar ze in *sweatshops* Nike-schoenen *mogen* maken.'

Is het dan allemaal kommer en kwel in deze wereld? 'Zeker niet. Je moet het ook in

een historische context zien. De wereld is nu beter en rechtvaardiger dan 500 jaar geleden. Dzingis Khan, de Spanjaarden in Latijns-Amerika of de middeleeuwse machthebbers in onze streken gingen hun gang zonder dat een instantie hen aansprak op de schending van mensenrechten. Er zijn nu zeker minder genocides en andere schendingen dan toen, maar we horen er wel meer van, omdat we ze minder aanvaarden. Vooruitgang is iets wat traag en met horten en stoten verloopt.' □



'Ziekenhuispersoneel en medici van de dienst 100 die niet tweetalig zijn in de Rand vind ik ontoelaatbaar. Maar uiteindelijk is Vlaanderen – ondanks de historische Franstalige dominantie – toch maar een van de welvarendste regio's ter wereld geworden.'

Niet alleen een taalprobleem

In deze reeks over de taalgrens keerden we uit Voeren en Kortrijk terug met leerrijke lessen over samenwerking in taalgemengde gebieden. En hoewel de Vlaamse Rand en Brussel natuurlijk niet Voeren of Kortrijk zijn, zitten er interessante denksporen in voor de Vlaamse Rand.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO Karel Tomef

Misschien komt ooit de dag dat wij in België de *Taalgrensroute* kunnen inwandelen, een weg van de vrede van Komen naar Voeren. Van de ooit zo heftige taalconflicten valt langs deze lijn nog maar weinig te bespeuren. Nu verfranst Komen terwijl Voeren vernederlandst, en dat was toch ergens de bedoeling. De taalgrens wordt glad gestreken en over de taalgrens heen kijkt men weer naar elkaar; hier en daar wordt samengewerkt. Alleen ligt daar nog, centraal op die lijn, dat stuk bezuiden Brussel, een deel van Vlaams-Brabant dat tussen twee andere gewesten – Brussel en Wallonië – geprangd zit, met Sint-Genesius-Rode als enige betrokken gemeente op de taalgrens zelf, een gemeente met faciliteiten voor Franstaligen. In dit gebied heerst nog geen communautaire vrede. Kan kennis van de evolutie aan de west- en oostkant van de taalgrens ons iets bijbrengen over de gespannen relatie tussen Brussel en de Vlaamse Rand?

Weg van de taalperikelen

Voeren leert ons dat verfransing geen onomkeerbaar gegeven is. Guido Sweron had het in deze reeks over de verschuiving van de aandacht voor taalproblemen naar het economische domein (met het succes van het toerisme), over aandacht voor de *middenmoot* van de bevolking (diegenen die geen kamp kiezen of tijdelijk onderdak zoeken in het winnende kamp) en investeringen in een nieuwe Vlaamse elite van hoogeschoolden. In Voeren was die elite in de jaren zestig amper aanwezig, in Vlaams-Brabant is die er natuurlijk al lang, zodat hier de vergelijking met Voeren niet opgaat. De twee overblijvende suggesties lijken mij wel toepasbaar op de relatie tussen Brussel en de Vlaamse Rand: aandacht voor de *middenmoot* van de bevolking, die in Vlaams-Brabant meer en meer Europeanen, migranten en expats omvat. Men moet ook oog hebben voor de Franstalige Belgen, en dus niet alleen voor de eigen, autochtone, Vlaamse, oorspronkelijke bevolking van dorpen die nu onderdelen zijn van eenzelfde sociaaleconomische ruimte.

Vlaanderen moet zich aan deze nieuwkomers van zijn beste kant laten zien. En natuurlijk mag niet de indruk worden gewekt dat de belangstelling van de gemeentebesturen in de Vlaamse Rand, en ver daarbuiten (Liedekerke bijvoorbeeld), in de eerste plaats naar taalaspecten gaat. Vlaams-Brabant is een economisch aantrekkelijk en welvarend gebied dat het niet verdient herleid te worden tot een arena waarin vooral taalgevechten worden geleverd. Het spreekt daarbij vanzelf dat aan de bestaande taalwetgeving niet wordt geraakt.

Druk vanuit de grootstad

Stefaan De Clerck (CD&V), burgemeester van Kortrijk, zei in deze reeks dat de oplossing voor de moeilijke relatie tussen Brussel en Vlaams-Brabant ligt in de oprichting, naar Europees recht, van een Metropool Brussel-Euro-Brabant, naar het voorbeeld van Lille-Kortrijk-Tournai. Basisregel is dat alles blijft zoals het is, zoals de taalgrens en de taal-

wetgeving, maar dat op vrijwillige basis en op een hoger niveau samengewerkt wordt. Deze redenering verdient op zijn minst nader onderzoek. Zo zou een soort samenwerkende vennootschap van bestaande structuren ontstaan, met een koepel naar Europees recht, met gelijkwaardige partners. Dossiers zoals de mogelijke uitbreiding van de Ring of de luchthaven van Zaventem, of de noodzaak om de druk op Vlaams-Brabant te verlichten, kunnen in deze Metropool ter sprake komen.

Toch bestaat een belangrijk onderscheid tussen Voeren, Komen, Kortrijk en Tournai – de zone langs de taalgrens dus – en de situatie rond Brussel. Langs de taalgrens gaat het om een eeuwenoude druk tussen anderstalige gebieden waarin op lange termijn bekeken weinig veranderingen optreden. De problematiek van Brussel en zijn Vlaamse Rand is eerder te vergelijken met de spanningen die overal ter wereld rond grote steden bestaan, tussen Parijs en Ile de France, Berlijn en zijn ommeland, Londen en Greater London. Moest Brussel midden in Vlaanderen liggen en eentalig (Vlaams) zijn, dan zou deze druk ook bestaan. Deze druk is een permanent en algemeen gegeven en niet alleen een taalprobleem. Hieruit blijkt nog eens dat een benadering van de moeilijke relatie tussen deze grote stad en haar omgeving nooit louter op taalmaatregelen gestoeld kan zijn, maar op een algemeen programma. □



AGENDA

RANDUIT

van 5 februari
t.e.m. 4 maart

Zusterlijk eigenzinnig



DANS In het begin van de jaren negentig danste **Vincent Dunoyer** bij Rosas. Nadien ging hij zijn eigen weg als choreograaf. Voor *Sister* dook hij opnieuw in het verleden. Hij wilde **Anne Teresa De Keersmaeker** confronteren met haar baanbrekende dansparcours. Hoewel de vroegere dansstukken als uitgangspunt dienen, was het nooit hun bedoeling om alles nauwgezet te reconstrueren.

Eerst wordt teruggegrepen naar *Fase*, dat in de Brusselse Beursschouwburg in première ging. De repetitieve klanken met lichte verschuivingen van **Steve Reich** werden door De Keersmaeker en **Michèle Anne De Mey** vertaald in snelle, krachtvolle bewegingen. **Fumiyo Ikeda**, die al van bij de pioniersjaren deel uitmaakt van Rosas, herspeelde op vraag van Dunoyer de bewegingstaferelen die haar

zijn bijgebleven. Op basis van de foto's die hiervan werden gemaakt, bedacht Dunoyer een nieuwe danspartituur. De gebaren en houdingen, die hij haar in *Sister* toont, worden echter niet door haar overgenomen. Met zusterlijke eigenzinnigheid tippelt ze in alle vrijheid over het speelveld. Wanneer ze liggend haar linkerarm uitsteekt, transformeert de losse pols spontaan in een rijzige zwanenhals.

LD

Sister door Rosas / Vincent Dunoyer en Anne Teresa De Keersmaeker
Donderdag 12 februari, 20.15
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Niet zwart niet wit

HUMOR Als Belg met Rwandese wortels bekijkt **Uwamungu Cornelis** de werkelijkheid zowel vanuit West-Europees als vanuit Afrikaans perspectief. Hoewel hij al meer dan een kwarteeuw in ons land woont, wordt hij omwille van zijn huidskleur nog dikwijls als een buitenstaander beschouwd. Maar Mungu denkt niet in zwart-witte tegenstellingen. In zijn cabaretshow vertelt hij over zijn dromen, liefdes en frustraties. Hij blikt zelfs terug op zijn plechtige communie. Ondanks zijn aandringen werd er geen gospelmuziek gespeeld. In tegenstelling tot zijn donkere collega's praat hij nauwelijks over zijn huidskleur. Waarom zou hij? In de talkshow *Raymann is laat* doen zijn donkere Nederlandse collega's het al. Hij imiteert daarentegen met verve zijn grootvader, die hilarisch filosofeert over de Tweede Golfoorlog. Ten slotte blikt hij vooruit. Dat hij in de loop der jaren bezadigd zal worden, betwijfelt hij want hij wil zowel verbaal als financieel zijn bijdrage leveren aan de verbetering van de wereld.

LD

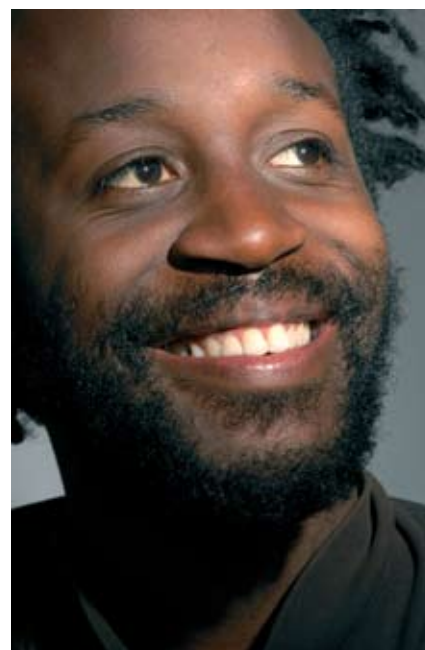
Mentalist met zesde zintuig

HUMOR **Gili** noemt zichzelf een *mentalist*. Hij beweert dat hij gedachten kan lezen en de toekomst voorspellen. Als illusionist past hij gewoon de principes van de afleiding en het gezichtsbedrog toe. Ooit hoopt hij David Copperfield van de planken te spelen. Dat hij de *truken van de voor* kent, heeft hij al bewezen op de Gentse Feesten en in zijn korte acts op VT4. In *Gilicatessen XXL* ontpopt hij zich als een stand-upcomedian met een zesde zintuig. Met een vuurvlieg brengt hij een variatie op het vlooiencircus. Geregeld betreft hij ook toe-

schouwers in zijn acts. Zijn slachtoffers kiest hij uit de onmiddellijke omgeving. Wie op de eerste rij plaatsneemt, is gewaarschuwd! Let ook op voor de zwevende bowlingballen. Gili nodigt bovendien de Britse komiek **Earl Okin** uit. Gewapend met een gitaar en een mondvol gewaagde complimentjes hengelt hij vergeefs naar vrouwelijk schoon. Schaduwkunstenaar **Hans Davis** loopt daarentegen nooit blauwtjes op. Met zijn vernuftig vingerspel roept hij onder het schijnsel van een schaduwrijke lichtspot schapen, wolven, konijnen en de bunny's van zijn dromen op.

LD

Gilicatessen XXL
door Gili, Earl Okin en Hans Davis
Vrijdag 6 februari, 20.15
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31
Zaterdag 21 februari, 20.15
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74



Mungu door Uwamungu Cornelis
Donderdag 5 februari, 20.00
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24





Stripjaar opent met parade

PARADE Tijdens de krokusvakantie trekt een spectaculaire parade door de centrale lanen van de hoofdstad. Gigantische stripfiguren met helium gevuld, zullen boven de hoofden van de toeschouwers zweven. Deze *Balloon Day Parade* is de officiële start van het Brusselse stripjaar.

Naast de opening van het Nero-huis in de Zandstraat en de uitbreiding van het muurschilderingsparcours staan een twintigtal retrospectieve tentoonstellingen op stapel. 'Dankzij **Hergé, Franquin, Edgar P. Jacobs** en

François Schuiten scoort Brussel al jarenlang hoog bij de stripliefhebber', stelt coördinator Eric Verhoest vast. 'Maar we mogen ook **Pejo** van de Smurfen, **Morris** van Lucky Luke en **Marc Sleen**, die in de Rand woont, niet vergeten. Ook **Willy Vandersteen** werkte tijdelijk voor Lombard. Op aandringen van Hergé paste hij de klare lijn toe op Suske en Wiske. *Het Spaanse Spook* en *De schat van Beersel* gelden als artistieke uitschieters in de reeks. Beide verhalen spelen zich in het Brusselse af.'

Hoewel de *Balloon Day Parade* uit de Verenigde Staten overgewaaid is, komen de meeste strip-

figuren toch uit het Belgische stripverhaal. Dit soort optochten ontstond in 1924 in New York op initiatief van het grootwarenhuis Macy's. Thanksgiving Day leek de uitgelezen dag om zoveel mogelijk kijkklustigen op de been te brengen. De ballonnen namen al van bij de eerste editie de gekste vormen aan. *Marching bands* en dansgroepen animeerden de parade. In Brussel komen er, net zoals op Couleur Café en de Zinneke Parade, kleurrijke fanfares en breakdancers aan te pas.

'Onze *Balloon Day Parade* oogt ongetwijfeld origineler dan de carnavaloptochten die datzelfde weekend in andere steden uittrekken', benadrukt Eric Verhoest. 'De ballonnen hebben een gigantische omvang. Ze worden door Amerikaanse specialisten opgeblazen. De hindernissen (kabels, verlichtingspalen, verkeerslichten) in de Adolph Maxlaan, de Anspachlaan en de Zuidlaan worden zo veel mogelijk omzeild. Waar dat niet mogelijk is, worden de ballonnen geleidigd en even verder opnieuw met helium gevuld.'

Als aanloop naar de tentoonstelling *Belgisch stripverhaal: een kruisbestuiving* in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, die in twintig ruimtes honderd jaar beeldverhaal overspant, kun je deze maand al naar de amuseante expo van **Marc Hardy** (van G. RafZerk) in het kunstcentrum van het Rood-Klooster of naar de futuristische expo van Collectief 2048 in het Pelgrimshuis van Sint-Gillis.

Ludo Dosogne

Balloon Day Parade

Zaterdag 28 februari, 14.00

Brussel, Adolphe Maxlaan tot Zuidlaan

Marc Hardy: 40 jaar strips

Van 15 februari tot 12 april

Brussel, Rood-Klooster

Collectief 2048

Van 18 februari tot 8 maart

Brussel, Pelgrimshuis

www.brusselstrip.com



Leven Verser dan de dood

THEATER 'Niets op de wereld is zonder reden. Maar slechts zelden kunnen we de zin achterhalen', getuigt de 69-jarige schrijver **Amos Oz**. Zijn jongste roman is een troostende ode aan de verbeelding van het schrijverschap. De muze is echter niet altijd even welgezind. Ze laat hem niet zelden in de steek. Dan moet er naar trefzekere formuleringen gegist worden. Met zijn onbeschoorde ontboezemingen gunt de Israëlische auteur ons een blik in zijn getormenteerde schrijversziel. In feite voelt hij zich eenzaam en is hij constant op zoek naar warmte en genegenheid. Via zijn boeken hoopt hij onsterfelijk te worden. Maar wanneer journalisten hem met routineuze vragen bestoken, geeft hij liever

slinkse dan waarheidsgetrouwe antwoorden. Oz werd al enkele keren genomineerd voor de Nobelprijs. Vorig jaar kende de Antwerpse universiteit hem een eredoctoraat toe. **Jurgen Delnaet** van theaterMalpertuis nam voor zijn toneelbewerking van de raadselachtige *Verzen van het leven en de dood* componist **George De Decker** onder de arm. Hoboïst **Karel Schoofs** ondersteunt de romanseke mijmeringen met pittige hoboklanken.

LD

Verzen van het leven en de dood
door **Jurgen Delnaet** / theaterMalpertuis

Zaterdag 7 februari, 20.30

Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92



© Willy Witterwulge



De kunst van de keramiek

TENTOONSTELLING De bankencrisis beroert ook de artistieke wereld. Er hangt geld aan de bomen die de Oostenrijkse kunstenaar **Kurt Reslavy** voor de grote keramiekexpo in Strombeek bedacht. Het bedrag wordt bepaald door de verzekeringswaarde die zijn zes collega's, die ook een ontwerp indienden dat ondertussen is gerealiseerd door **Hugo Meert**, aan hun eigen creaties hebben toegekend. *Down to earth* (Terug naar de aarde) overspant een eeuw keramiekunst. Op een azuurblauwe lattenwand geven zwarte dakpannen de titel van de expositie weer. Theatermaker en beeldend kunstenaar **Jan Lauwers** kwam op het idee om een hoofd, dat enigszins herinnert aan *De Schreeuw* van Munch, op een sokkel te plaatsen. **Ann Veronica Janssens** pakt uit met een opzichtig kinderschoentje. Atelier Van Lieshout komt op de propfen met een wereldbol. De grillige gaten stellen de oceanen voor. De Oostenrijker **Heimo Zobernig** presenteert een witte schaal op pootjes. Het werk ligt geheel in de lijn van zijn vroegere oeuvre, dat onlangs in deSingel in Antwerpen werd getoond. **Lawrence Weiner** en **Manfred Pernice** houden hun ontwerpen nog liever een tijdje geheim. Op uitvergrote foto's is te zien hoe gevestigde namen als **Picasso** en **Asger Jorn** in hun atelier met klei omsprongen. Om de veelvormigheid van deze onderschatte kunst te onderstrepen, worden in *Het kabinet* talloze kleine beeldjes samengebracht.

Down to earth

Van 27 februari tot 5 april

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43



De avonturen van een koning

FAMILIEVOORSTELLING In *Armandus de zoveelste* van HETPALEIS wankelt het koningschap. **Warre Borgmans** belichaamt een bedroefde vorst die de staatszaken liever aan de hovelingen en de ministers overlaat zodat hij zijn doodzieke vrouw Mariola (**Sien Eggers**) kan bijstaan. De eerste minister (**Koen Van Impe**), die uit is op zijn troon, verhindert echter dat ze wakker wordt. Van de kroonprins heeft hij alvast geen concurrentie te duchten. Die heeft lak aan het protocollair vertoon. Hij flirt liever met knappe vrouwen uit alle sociale klassen. Met de poetsvrouw (**An Miller**) lijkt dat aardig te lukken. Zijn zus, prinses Bellatrix (**Kyoko Scholliers**), treedt zelfs in het voetspoor van Paris Hilton. Net

zoals in *Shrek* mixt auteur en regisseur **Dimitri Leue** herkenbare elementen uit verschillende sprookjes. Ook de plotontwikkelingen in de koningsdrama's van Shakespeare hebben hem geïnspireerd. De Bulk architecten ontwierpen een zilverblikken decor waarin de personages zich kunnen spiegelen vooraleer ze bij de grote baas hun lichtzinnig gedrag moeten verantwoorden.

Armandus de Zoveelste
door HETPALEIS / Dimitri Leue (6+)

Vrijdag 20 februari, 19.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

LD



Houd de begeerte levend

LITERATUUR Omdat ze de liefde niet kunnen vatten, raken schrijvers en dichters er niet over uitgepraat. Maar al te graag toetsen we hun persoonlijke ontboezemingen aan onze intieme ervaringen. Dat kan nergens beter dan tijdens *Saint Amour*. Al 25 jaar trekt rond 14 februari de poëziekaravaan van Behoud de Begeerte door Vlaanderen en Nederland. Hugo Claus, die met zijn amoureuze bekentenissen zowel adoratie als geniffel uitlokte, zullen we zeker missen. Ook Wannes Van de Velde kan alleen nog door anderen worden geciteerd. Dat de romantiek ondanks het oprukkende cynisme niet is uitgestorven, zal de nieuwe generatie tegen de heersende maatschappijtrend in, bevestigen. Voor de jubileumeditie haalt organisator **Luc Coorevits** geen toeters of bellen boven. Ook de champagne wordt pas na de economische

recessie ontkurkt. Hij maakt wel deals met boekenuitgevers die hun recente poëziebundels willen verzilveren. In tegenstelling tot de vorige jaren verschilt de literaire gastenlijst van zaal tot zaal. Ze zal pas op het laatste moment worden bekendgemaakt.

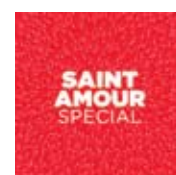
LD

Saint Amour 2009 door Behoud de Begeerte

Vrijdag 13 februari, 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

www.begeerte.be



De Beursschouwburg, de kvs, het Kaaitheater, De Markten en de cultuurcentra de Meent, Den Blank, Strombeek en Westrand zetten elke maand een Kwartslagvoorstelling in de kijker. Met de Kwartslagpas (28 euro) kun je dit seizoen vier van deze voorstellingen bijwonen, waarvan twee in Brussel en twee in de Rand, telkens in een ander huis. www.kwartslag.be



De schatkamer van de Italiaan

TENTOONSTELLING Opzichtige theaterkostuums, originele decorontwerpen, onthullende brieven en een handgeschreven partituur van Verdi's *Aida* zijn de blikvangers op de interactieve tentoonstelling *That's Opera*, die de Italiaanse muziekwinkel Ricordi naar aanleiding van haar tweehonderdjarig bestaan organiseert.

Na afloop reizen de schatkamer en de *educatieve kubussen* waaruit de expositie is opgebouwd naar Sint-Petersburg, Berlijn, New York en Parijs. Brussel krijgt de primeur omdat de Italiaanse opera er al sinds het begin van de 18e eeuw in hoog aanzien staat, al was dit aanvankelijk alleen in Franse vertaling. Niet alleen de

gegoede burgerij, maar ook de andere sociale klassen raakten in de ban van de Italiaanse lyriek. Toen de Italiaanse componist **Puccini** in 1924 in de Belgische hoofdstad aan keelkanker overleed, was hij zelfs zo geliefd dat zijn begrafenis koninklijke allures had.

Aan de scenografie van de tentoonstelling is onwaarschijnlijk veel zorg besteed. Zeven opera's fungeren als voorbeeld. De wereld van *Aida* lijkt geenszins op het universum van *Falstaff*, hoewel beide opera's door **Verdi** werden gecomponeerd. Giacomo Puccini is met drie succesopera's vertegenwoordigd: *Madame Butterfly*, *Tosca* en *La Bohème*. Van recentere datum zijn *Prometeo* van **Luigi Nono** en *Teneke* van **Fabio Vacchi**.

Het kunstkabinet van de Savoyes

TENTOONSTELLING De Savoyedynastie legde een van de mooiste Europese kunstcollecties aan. Een groot deel van de verzameling kwam terecht in de Galleria Sabauda in Turijn. Daaruit werden een honderdtal werken van Vlaamse en Italiaanse meesters gekozen die vanaf 20 februari in Bozar een vroege Turijnse lente laten ontkiemen.

De Savoyes zijn een adellijk geslacht dat vanaf de 16e eeuw over de gelijknamige streek in Frankrijk regeerde. Graaf Humbert Wit-hand (1003-1047) wordt als de stamvader beschouwd. Zijn familie breidt via strategi-

sche huwelijken en politieke tussenkomsten geleidelijk haar invloed en territorium uit tot Victor Amédée koning van Sicilië en Sardinië wordt. In 1861 verenigt het Huis van Savoye de verschillende machtscentra op het schiereiland. Hertog Vittorio Emanuele II van Savoye wordt de eerste koning van het verenigd Italië. De familie behoudt de macht tot net na de Tweede Wereldoorlog, wanneer het volk in een referendum voor de republiek kiest.

De tentoonstellingstitel *Van Van Dyck tot Bellotto* zinspeelt op de fascinatie van de Savoyes voor de Vlaamse en Italiaanse schilders. De expositie volgt zowel een chronologische als een thematische lijn. Naast **Antoon Van Dyck**,

Pieter Bruegel de Oude en **Rubens** hangen werken van hun Italiaanse collega's. **Orazio Gentileschi** penseelde een ongewone *Annunciatie*. De jonge engel, die Maria de blijde boodschap brengt, heeft net een lelietak geplukt. De schilder legde opvallend veel plooien in de gewaden en het donkerrode gordijn. Bij **Andrea Mantegna** uit Padua krijgt de Madonna met kind het gezelschap van heiligen die in extase zijn verzonken.

'De collectie vertelt veel over de smaak van de Savoyes', licht commissaris Carla Enrica Spantigati uit. 'Ook de kunst diende om de status te verhogen of om politieke macht te verwerven. Dat was zeker het geval bij **Emanuele Filiberto**, die met zijn kunstkabinet de aanzet tot de collectie gaf. Hij had ook een boontje voor curiosa en waardevolle boeken.' Italiaanse kooplieden en aristocraten waren de eerste belangrijke klanten van de Vlaamse schilderkunst. Heel wat artiesten uit onze streken vestigden zich voor een tijdje in Italië. Zij importeerden later de barokstijl en het classicisme naar de Zuidelijke Nederlanden.

De Galleria Sabauda werd in 1862 door Carlo Alberto gesticht om de Italianen de kans te geven meesterwerken grondig te analyseren. Vooraleer de schilderijen verhuizen naar het koninklijk paleis in Turijn zijn ze gedurende enkele maanden in Brussel te bewonderen.

Ludo Dosogne

Van Van Dyck tot Bellotto.
Luister aan het Hof van Savoye
Van 20 februari tot 24 mei,
di-zo: 10.00-18.00, do: 10.00-21.00
Brussel, Bozar, www.bozar.be



Andrea Mantegna, *Madonna met kind*

se opera

In aparte ruimtes zien we hoe een libretto tot stand komt en hoe vaak er aan beroemde partituren is gesleuteld. De documenten en foto's worden in een suggestieve theatrale setting gepresenteerd. Vaak raak je in vervoering door de meeslepende muzikale ontboezemingen. In een miniconcertzaal kan de bezoeker zelfs virtueel een symfonisch orkest dirigeren. Hoewel er geen muzikanten te bespeuren zijn, liggen op de zacht verlichte lezenaars hun partituren klaar. In de regisseurskubus kunnen tijdens het luisteren naar een opera via touchscreens de decorpanelen worden gewisseld en de lichaamstaal van de acteurs worden aangepast.

Ook de geschiedenis van de familie Ricordi komt uitgebreid aan bod. Hun eerste gedrukte

muziekuitgaven verschenen in 1808. Later verwierven ze het volledige archief van het Teatro alla Scala in Milaan en het eigendomsrecht voor alle producties die daar hun première beleefden. Toen Ricordi bovendien de rechten kreeg van alle opera's van Verdi en **Richard Wagner** werd het een van de invloedrijkste muziekuitgeverijen, die niet alleen commercieel succes nastreeft, maar ook educatieve activiteiten ontplooit.

Ludo Dosogne



That's Opera

Tot 30 maart, di-zo: 10.00-19.00,
do: 10.00-21.00

Brussel, Tour & Taxis, www.thatsopera.com

Van de rijklijk gedocumenteerde

PDA-audiogidsen bestaat een versie voor volwassenen en een versie voor kinderen.

Theatrale foto's en video-installaties

TENTOONSTELLING Toen Marie-Jo Lafontaine in 1987 op *Documenta* in Kassel uitpakte met een videomuur waarop close-ups van gewichtheffende mannen worden afgewisseld met pompende machines, was haar internationale doorbraak een feit. De veelbesproken installatie is opnieuw een blikvanger op de retrospectieve van haar werk.

Marie-Jo Lafontaine (59) groeide op in Antwerpen, maar heeft nu haar atelier in Brussel. Na de schildersacademie maakte ze monochrome weefsels. Op het einde van de jaren zeventig schakelde ze over op videokunst. Van meet af aan ontpopte ze zich als een multiculturele feministe zonder dat ze de behoefte voelde om zich bij een beweging aan te sluiten. In elk werk zit een boodschap verscholen. Ze probeert steeds schoonheid te puren uit technische perfectie.

De beelden op de 27 monitoren bewegen ritmisch op bezwerende operamuziek. De titel *Larmes d'acier* (Tranen van staal) verwijst naar de Duitse bommen in de Tweede Wereldoorlog. Het werk bekritiseert de overdreven

krachttrainingen in fitnesscentra. Om er zo viriel mogelijk uit te zien, herhalen de mannen, waarvan slechts onderdelen worden getoond, steeds dezelfde rek- en hefoefeningen.

De zwemster, die op de twee tegenover elkaar geplaatste videoschermen van *Dark Pool* geluidloos een poëtisch waterballet uitvoert terwijl luchtballen uit haar mond ontsnappen, wordt weerspiegeld op de rechthoekige basins, die voor de videowanden zijn geplaatst. Individuele zwart-witportretten van ranke baadsters die voor haar poseerden in het badhuis van Sint-Joost-ten-Node, sieren de zijwanden van de behoedzaam verlichte tentoonstellingszaal. Op de ramen van de serres kleefde Marie-Jo personages in klassiek pak en met opzichtige dierenmaskers, die refereren aan de fabels van haar 17e-eeuwse naamgenoot Jean de la Fontaine.

Uit 1992 stamt het werk *Jeder Engel ist schrecklich* (Elke engel is verschrikkelijk). Het lijkt een gepantserde verbrandingsoven. Binnenin wordt de bezoeker overrompeld door video-beelden van hoog oplaaierende vlammen. In het

koor van de voormalige jezuïetenkerk wisselen op haar gigantische installatie *Dance the World* draaiende derwisjen, gedisciplineerde tango-virtuozen en uitbundige oosterse buikdanseessen elkaar in een opzweepend tempo af.

De bovengalerie van de Botanique is gereserveerd voor foto's van gewapende vrouwen die Lafontaines Franse trawant **Marie Le Mounier** samenbracht. Haar *Angel* borduurt voort op de succesvolle televisieserie *Charlie's Angels* en het Hong Kong genre *Girls with guns*. Geweren en revolvers stonden lange tijd model voor het mannelijke geweld. Maar in de misdaadfilm wordt er ook vaak gebruik van gemaakt door vrouwelijke heldinnen.

Ludo Dosogne

Come to me door Marie-Jo Lafontaine Angel door Marie Le Mounier

Tot 22 februari, wo-zo: 12.00-20.00

Brussel, Botanique en Gesu-kerk
(aan de overzijde), 02 226 12 57



De fabels van de la Fontaine © Marie-Jo Lafontaine

AGENDA



THEATER

Donderdag 5 februari, 20.15

Zoals de dingen gaan ...

door Peter De Graef
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 6 februari, 20.30

Koffiehuis De Ooievaar door
Fred Delfgaauw & Sjaak Bral
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 7 februari, 20.30

Kroniek van een karakter
door Baff / Tom Van Bauwel
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

Zaterdag 7 februari, 20.30

Verzen van het leven en de dood
door Jurgen Delnaet /
theaterMalpertuis
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 92

Donderdag 12 februari, 20.30

Leonce en Lena
door Ensemble Leporello
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30



Donderdag 12 februari, 20.30

**Terug op de plaats die ik nooit heb
verlaten** door Nieuwe Realisaties
(Raamtheater)
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Donderdag 12 februari, 20.00

Koffiehuis De Ooievaar
door Fred Delfgaauw & Sjaak Bral
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

13 en 14 februari, 20.15

Zondag 15 februari, 14.30

E schuun koppel
door Brussels Volkstejoeter
Aalsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

13 en 14 februari, 20.15

Zondag 15 februari, 16.15

Alarm in mijnen darm door Echt
Antwaarps Teater
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Vrijdag 13 februari, 20.30

Date me! door Salomee Speelt
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zondag 15 februari, 15.00

Gestript en Gestroopt
door An Nelissen
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Woensdag 18 februari, 20.30

Wielersjaar 2008 door
Karl Vannieuwerkerke en
Les Supappes
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Vrijdag 20 februari, 20.15

Smoor door
Toneelgroep Ceremonia
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Dinsdag 24 februari, 14.00

Gelukzalige Ida!
door Steph Goossens
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Donderdag 26 februari, 20.30

Les petits et vulgaires plaisirs
door Copagnie Lodewijk / Louis
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

27 en 28 februari, 20.00

Zondag 1 maart, 15.00

E schuun koppel
door Brussels Volkstejoeter
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

JEUGD- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zaterdag 7 februari, 19.00

Tutu door Theater Stap (3-7)
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 7 februari, 19.30

De Giechelbehandeling
door An Ceurvels en
Andrea Croonenberghs
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Zondag 8 februari, 15.00

Mijn poes is geel door
Spelersgroep De Zonderlingen
(5+)
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Zondag 8 februari, 15.00

Een piano met een deurtje
door Salibonani (4+)
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

**Donderdag 12 februari,
10.00 en 13.30**

**Miss Moskou en
de Potloodmoordenaar**
door Villanella
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 92

**Dinsdag 17 februari,
10.30 en 13.45**

**Miss Moskou en
de Potloodmoordenaar**
door Villanella
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90



© Maaike Buys

Woensdag 18 februari, 14.00

Goochelshow door Guinelli (4-10)
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Vrijdag 20 februari, 19.30

Armandus de Zoveelste door
HETPALEIS / Dimitri Leue (6+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zaterdag 21 februari, 19.00

De Jongen door
Theater De Maan (4-9)
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 21 februari, 20.00

Oh suivant! door D'irque en Fien
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Zondag 22 februari, 15.00

Zand door Iota (2-5)
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 27 februari, 16.00

Dwarrel door Compagnie
Circ'ombelico (2,5+)
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Zondag 1 maart, 11.00 en 16.00

Sprookjes en zo door
De tuin (1-3)
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

HUMOR

Donderdag 5 februari, 20.30

Caveman door
Philippe De Maertelaere
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

Donderdag 5 februari, 20.30

Droog door Philippe Geubels
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Donderdag 5 februari, 20.00

Mungu door Uwamungu Cornelis
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Vrijdag 6 februari, 20.00

Gilicatessen XXL door
Gili, Earl Okin en Hans Davis
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

Donderdag 12 februari, 20.00

Zigzelf door Intgeniep
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Woensdag 18 februari, 20.30

Caveman door
Philippe De Maertelaere
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Donderdag 19 februari, 20.30
Op en Top door Kamagurka
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Zaterdag 21 februari, 20.15
Te lui en niet bekend genoeg door
Neveneffecten en The Lunatics
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Zaterdag 21 februari, 20.00
Zigzelf door Intgeniep
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Zaterdag 21 februari, 20.00
Gilicatessen XXL door
Gili, Earl Okin en Hans Davis
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Dinsdag 24 februari, 20.30
Dedication door
Ronald Goedemondt
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

27 en 28 februari, 20.15
Het uur van de prutser
door Wim Helsen
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

LITERATUUR

Donderdag 5 februari, 14.30
**Van Franschmans
tot Walenmannen**
Dirk Musschoot vertelt
over de seizoenarbeiders
Tervuren, GC Papeblok,
02 767 43 55

Vrijdag 13 februari, 20.30
Saint Amour 2009
door Behoud de Begeerte
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DANS

Woensdag 11 februari, 20.30
**Of Raving Gods and the dogs
who made them** door Ponyhill /
Paul Maia, Anna Maccrae
en Thomas Steyaert
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

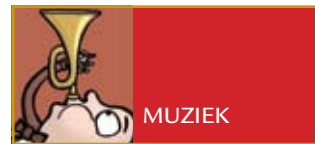
Donderdag 12 februari, 20.15
Sister door Rosas,
Vincent Dunoyer en
Anne Teresa De Keersmaeker
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 20 februari, 20.00
**Zaterdag 21 februari,
14.00 en 20.00**
Danceshow door
The Jump Junkies dance company
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

SENIOREN

Dinsdag 10 februari, 14.30
Intiem door Gunther Neefs
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Donderdag 19 februari, 14.00
Verbroederingsfeest
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30



5, 6 en 7 februari, 20.30
Foor II door De Nieuwe Snaar
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Vrijdag 6 februari, 20.15
De hemel in het klad
door Bart Peeters
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Vrijdag 6 februari, 20.15
Attica! Theatertour! door Monza
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43



Zaterdag 7 februari, 19.00
Burt Blanca & Nostalgia-Band
Asse, zaal 't Smis,
0478 20 93 90

Zaterdag 7 februari, 21.00
**Blind date met
o.a. Red D. feat. Lady Linn**
Grimbergen, Fenikshof,
02 263 03 43

Zaterdag 7 februari, 20.00
Lieven Tavernier
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Woensdag 11 februari, 20.30
Spectra Ensemble
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Donderdag 12 februari, 14.00
**Gilbert Becaud: de mens,
zijn muziek** door
Marijn Devalck en groep
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

Vrijdag 13 februari, 20.15
Reiziger door De vrienden
van Dirk van Esbroeck
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 13 februari, 20.00
SmulPop door Chiro Zuun
met optredens van In Situ,
Almighty Ducks en King Alfred
Sint-Pieters-Leeuw,
Zaal Laekelinde, 0479 36 70 21

Vrijdag 13 februari, 20.30
Dos Trovadores door
Raymond van het Groenewoud
en Fernando Lameirinhas
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Zaterdag 14 februari, 20.00
Göze en Valerio
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zaterdag 14 februari, 20.30
Intermezzo Ma Non Troppo
door Les Désaxés
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 14 februari, 20.30
Voor Rijpere Jeugd door Gorki
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Woensdag 18 februari, 20.30
Na Afriki door Dobet Gnahoré
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Vrijdag 20 februari, 20.30
Tone clusters: tournee 2009 door
Jean-Marie Aerts, Patrick Riguelle,
Henri Ylen, Filip Casteels, Kris De
Bruyne en Veve 'shake' Mazimpaka
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

Vrijdag 20 februari, 20.30
Literair Varietwee door
Ivo De Wijs en Pieter Niewint
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 92

Vrijdag 20 februari, 20.30
Solo! door Frank Vander Linden
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Vrijdag 20 februari, 20.00
HT Roberts and Friends
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

Zaterdag 21 februari, 20.30
Voor Rijpere Jeugd door Gorki
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Vrijdag 27 februari, 20.30
De Hemel in het Klad
door Bart Peeters
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

JAZZ

Vrijdag 13 februari, 20.30
Here we go again door Lady Linn
and Her Magnificent Seven
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Donderdag 26 februari, 20.15
**Hamster Axis of
the one-click panther**
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KLASSIEK

Zaterdag 7 februari, 20.15
Dames und Herren, Cabaret!
door Prometheus Ensemble
& Hubert Damen
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zondag 8 februari, 11.00
Duo cello en piano door Ilia
Laprev en Boyan Vodenitcharov
Zellik, Oud Gasthuis,
02 466 78 21

Donderdag 12 februari, 20.15
Mozart, Beethoven en Haydn
door Edding Kwartet
Beigem, kerk, 02 263 03 43

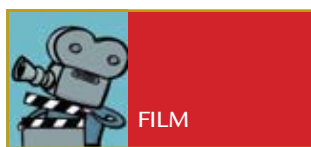
Donderdag 12 februari, 19.30
Vrijdag 13 februari, 20.00
Valentijnsconcert
door Yuri Haradzetski
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 371 22 62

Vrijdag 13 februari, 20.00
**Pieter Jansen (viool) en
Barbara Balthussen (piano)**
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zaterdag 14 februari, 20.30
François Glorieux en Ensemble
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

**Zaterdag 14 en
zondag 15 februari, 19.30**
Winterconcert 2009 door
Koninklijke Harmonie
Sint-Jozef Moorsel
Moorsel, Zaal De Steenberg,
02 767 59 30

Dinsdag 17 februari, 20.30
Viva! Opera
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21



Zaterdag 7 februari, 14.00
**Filmstones: De scheepjongens
van Bontekoe** (8+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30



Zondag 8 februari, 20.00
Australia
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Maandag 9 februari, 20.30
Entre les murs
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Dinsdag 10 februari, 20.30
Brideshead Revisited
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 11 februari, 14.00
Mamma Mia
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Woensdag 11 februari, 20.30
Burn after reading
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zondag 15 februari, 20.00
Burn after reading
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Maandag 16 februari, 20.30
Burn after reading
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Dinsdag 17 februari, 20.30
Australia
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 18 februari, 20.30
Caos Calmo
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Donderdag 19 februari, 20.00
Vicky Cristina Barcelona
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 41 31

Zondag 22 februari, 15.00
Wall-E (NV)
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zondag 22 februari, 20.00
The Visitor
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zondag 22 februari, 9.45
Ontbijtfilm: **Wall-E**
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Zondag 22 februari, 15.00
Film voor jeugdbewegingen:
Ratatouille
Vilvoorde, jeugdhuis Far

Maandag 23 februari, 20.30
Documentaire **Young at heart**
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Maandag 23 februari, 20.30
Vicky Cristina Barcelona
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Dinsdag 24 februari, 15.00
Madagascar. Escape 2 Africa (NV)
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Dinsdag 24 februari, 20.30
Burn after reading
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43



Woensdag 25 februari, 20.30
Twilight
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Woensdag 25 februari, 16.00
Filmklassieker: **Jungleboek**
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Woensdag 25 februari, 15.00
**Piet Piraat en
het Zwaard van Zilvertrand**
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Donderdag 26 februari, 15.00
Kidz in da hood
Overijse, CC Den Blank,
02 687 42 90

Zondag 1 maart, 20.00
Slumdog Millionaire
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00



**Van 1 tot 28 februari,
ma-vr: 9.00-12.00 en 13.00-17.00,
za-zo: 11.00-16.00**
Poodles on Speed
Tentoonstelling over videoclips.
Hoe worden ze gemaakt
en wat is hun impact?
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

Van 1 februari t.e.m. 28 februari
Kam kiest voor kunst:
Marc Sterkmans
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

Vrijdag 6 februari, 20.00-22.00
(vernissage)
7 en 8 februari, 14.00-18.00
Een Bosgevoel door
Daniëlle Willems
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

**T.e.m. 8 februari 2009,
do-zo: 10.30-17.00**
Le Cube au Carré
Drogenbos,
Museum Felix De Boeck,
02 377 57 22

Tot 12 februari, doorlopend
Flash B(l)ack
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Tot 12 februari, doorlopend
**Extramuros: recente schilderijen
van Wim Van der Celen**
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 20 februari, 19.00-22.00
(vernissage)
**21, 22 en 28 februari en 1 maart,
14.00-20.00**
**Van 23 t.e.m. 27 februari,
na afspraak**
Bernard De Croock:
figuratieve schilderijen in olieverf
Sint-Martens-Bodegem,
Galerie MixArt, 0485 52 08 53

Tot 1 maart, do-zo: 19.00-1.00
**De monsters, de bloemen en
het kuiken** door Denis Crutzen
Dilbeek, Den Tat, 02 569 56 17

**T.e.m. 1 maart,
ma-vr: 10.00-16.00 (na afspraak),
za-zo: 14.00-20.00**
Bernard De Croock
Dilbeek, MixArt Galerij,
0485 52 08 53

T.e.m. 1 maart, vr-zo
Chantal Coppiters 't Wallant
Tervuren, Art Gallery Charlotte
van Lorreinen, 02 306 35 73

T.e.m. 3 maart, doorlopend
Photo View
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

**Van 4 t.e.m. 29 maart,
ma-vr: 9.00-12.00 en 13.00-17.00,
za-zo: 11.00-16.00**
Over de Rand
door Michiel Hendryckx
Fototentoonstelling over
de Vlaamse Rand
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

**T.e.m. 30 augustus 2009,
di-vr: 10.00-17.00,
za-zo: 10.00-18.00**
Omo. Herders & Design
Tervuren, Koninklijk Museum
voor Midden-Afrika, 02 769 52 11



VOORDRACHTEN

Vrijdag 6 februari, 20.00
Sneeuwkllokjes, trendplant of passie?
Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma

Vrijdag 6 februari, 20.00
Tuinieren zonder afval, of de andere tuin door Werner Meysmans
Zaventem, cultuurhoeve Mariadal, 02 720 20 67

Dinsdag 10 februari, 14.00
Les Wallons-nous door Christophe Deborsu, journalist RTBF
Dilbeek, Kasteel La Motte, 02 466 20 30

Woensdag 11 februari, 20.00
Documentairefilm Down Under: Australië en Nieuw-Zeeland
Zaventem, cultuurhoeve Mariadal, 02 720 23 92

Maandag 16 februari, 19.30
Diavoorstelling Antarctica, het verhaal van de Belgen op de Pool
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Maandag 16 februari, 20.00-22.00
Onze planeet zweet!
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

Dinsdag 17 februari, 20.00
Kennismaken met muziekgenres Folk door Cor Van Istendael
Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

Vanaf 18 februari, 19.00-22.00
Europa in jouw leven: actualiteit in Europa
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

Woensdag 25 februari, 20.00
Antarctica door Johan Lambrechts
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Dinsdag 3 maart, 14.00
De relatie voeding en kanker door Eric De Maerteleire
Dilbeek, Kasteel La Motte, 02 466 20 30

Dinsdag 3 maart, 14.00-16.30
Georg Friedrich Händel. Een 'Italiaanse Duitser' in Engeland
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Woensdag 4 maart, 20.00
Kilimanjaro, een mythe of harde werkelijkheid? door Runningclub Wezembeek-Oppem
Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

CURSUSSEN

Donderdag 5 februari, 20.00-22.00
Filosoferen kan je leren
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Zaterdag 7 februari, 10.00-17.00
Keramiek: Raku
Grimbergen, Athena Brabant vzw, 02 460 44 92

Donderdag 12 februari, 20.00
Islay-tasting
Beersel, Lambik-O-droom, info@maltdan.be

12 en 19 februari en 5 maart, 13.30-16.00
Leren filosoferen
Dilbeek, Kasteel La Motte, 02 466 20 30

Vrijdag 13 februari, 20.00
Vertellen aan kinderen
Tervuren, Jeugdbibliotheek, 02 305 09 03

Van 14 februari t.e.m. 28 maart, za: 9.30-12.30
Spaans op reis
Italiaans op reis
Turks op reis
Nieuwgrieks op reis
Merchtem, opleidingscentrum Merchtem Sint-Donatus, 052 37 07 30

Dinsdag 3 maart, 20.00-22.00
Inleiding in de fotografie: hoe leer ik mooie foto's maken?
Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31



Donderdag 5 februari, 14.00
Ijse en Magrijsbos
Huldenberg, parking marktplein, www.ngz.be

Zondag 8 februari, 14.00
Winterwandeling te Bertem: door Koeheide en Bertembos
Bertem, Café D'oa Boan, www.pasar.be/tervuren

Zondag 8 februari, 14.00
Valentijn dwaalt dra door onze bossen
Hoeilaart, parking Bosmuseum Jan van Ruusbroec, www.ngz.be

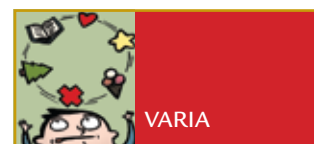
Donderdag 19 februari, 14.00
Verdronken Kinderenwandeling
Watermaal-Bosvoorde, parking aan kruispunt van Korporaaldreef, Graafdreef en Tumulidreef, www.ngz.be

Zondag 22 februari, 13.30
Winterwandeling in Zoniënwood
Alsemberg, parking van Delhaize, 02 356 24 78



Donderdag 26 februari, 14.00
Aan den ander kant van den bos
Sint-Genesius-Rode, parking begin van de Brassinelaan, www.ngz.be

Zondag 1 maart, 14.00
Over de schreve
Dworp, parking voetbalveld FC Dworp, 02 356 24 78



Donderdag 5 februari, 18.00-20.00
Bloedinzameling Rode Kruis
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Dinsdag 10 februari, 18.00-20.00
Bloedinzameling Rode Kruis
Eizer, parochiezaal, 02 687 84 99

Zaterdag 21 februari, 11.00-19.00
Zondag 22 februari, 10.00-18.00
Asia Fair (informatie & contactbeurs over Azië)
Wemmel, GC de Zandloper, 052 37 47 97

Zondag 22 februari, 14.30
Carnavalstoet door Orde van de Pjeirefretters
Vilvoorde, van Mechelsesteenweg tot Bergstraat, 0475 56 68 71

Dinsdag 24 februari, 18.00-20.30
Bloedinzameling Rode Kruis
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

Zaterdag 28 februari, 14.30
Carnavalstoet door vzw Carnafolk Kraainem, van Baron D'Huartlaan tot gemeentehuis, 02 767 01 93



Peter Deroover

Een berg informatie

De Amerikaanse multinational Iron Mountain is wereldwijd marktleider in het beheer van informatie. Met de recent geopende vestiging aan de Verbrande Brug in Grimbergen breidt het bedrijf zijn opslagcapaciteit van documenten aanzienlijk uit.

TEKST Gerard Hautekeur | FOTO Kris Mouchaers

Big Brother houdt je nauwgezet in het oog. Dat gevoel overheerst bij een bedrijfsbezoek aan Iron Mountain. Zonder badge of begeleider geraak je er niet in. Een camera volgt alle bewegingen in de ruimte waar 520.000 dozen met documenten zijn gestockeerd. Op elke doos staat een nummer en een streepjescode. De naam van een klant kom je niet te weten. 'De beveiliging van de informatie is een absolute prioriteit. We hebben een ruime kluis om gevoelige informatie extra te beveiligen', verduidelijkt Peter Deroover, commercieel directeur van Iron Mountain in België. 'De documenten bevatten vaak informatie die niet verspreid mag worden, zoals dossiers uit de medische sector, analyses van laboratoria, aankoop- en verkoopfacturen en informatie over intellectuele eigendommen. Iron Mountain België telt momenteel 1.500 klanten, die terecht kunnen in onze drie vestigingen in Duffel, Diegem en Verbrande Brug. Klanten doen op ons een beroep om hun archief te beheren, zoals documenten of administratieve gegevens die bedrijven van de wetgever een aantal jaren moeten bewaren.'

Kopermijn

De opslagruimte is heel compact. 'Je vindt er rekken tot op een hoogte van 1,5 meter. Naast de bestaande opslagcapaciteit van 520.000 dozen staan er rekken klaar voor nog 250.000 dozen. Bij het bewaren van documenten houden we rekening met de vochtigheidsgraad, de temperatuur en het licht. Overal staan *sprinklers* opgesteld, die bij het kleinste vuur automatisch water verstuiven. We beschikken ook over een systeem om particulen of stofdeeltjes in de lucht te detecteren. We laten niets aan het toeval over. We beschermen de klant tegen menselijke fouten, virussen en zelfs natuurrampen.'

Iron Mountain is van oorsprong een Amerikaanse onderneming. 'De naam verwijst naar de vroegere kopermijn, waar in de gangen en tunnels een gigantische hoeveelheid documenten en audiovisueel materiaal werd opgeslagen, onder meer de legendarische tapes van Elvis Presley en Frank Sinatra. Naarmate meer grote Amerikaanse bedrijven actief werden in

het buitenland, groeide ook daar de vraag naar het beheer van hun archieven.'

Standaardprocedure

Inmiddels bedient Iron Mountain met zijn 860 vestigingen 90.000 organisaties in 26 landen over heel de wereld, onder meer in Japan, het Midden-Oosten en Australië. 'Ons bedrijf hanteert overal dezelfde procedures om archieven van zowel gedrukte als digitale data te beheren. We gaan uit van de behoeften van de klant en leveren maatwerk, maar wereldwijd passen we identieke processen toe om documenten op te slaan, te classificeren en te beveiligen. Voor ondernemingen die in verschillende landen activiteiten ontplooiën, is die eenvormigheid bijzonder interessant. Daarbij volgen we de zogenaamde Sarbanes-Oxley (sox) richtlijnen die gelden voor alle beursgenoteerde bedrijven in de Verenigde Staten. Veel Amerikaanse ondernemingen eisen dat hun Europese en internationale partners ook beantwoorden aan die strenge richtlijnen om informatie toegankelijk te maken. De procedures van Iron Mountain dragen dan ook het sox-certificaat. Die principes komen het bedrijfsmanagement ten goede. Bedrijven beschikken steeds meer over digitale informatie. Pc's en diskettes van pakweg 15 jaar geleden worden al lang niet meer gebruikt. Van die digitale informatie moeten we transcripties maken naar eigentijdse informatiedragers. Die digitale data toegankelijk houden en optimaal beveiligen, vormt de grootste uitdaging voor Iron Mountain', besluit Peter Deroover. □

MUG Halle nog niet voor morgen

Het Regionaal Ziekenhuis Sint-Maria in Halle heeft van de vorige Vlaamse minister van Welzijn Steven Vanackere (CD&V) een erkenning gekregen om een Mobiele Urgentie Groep (MUG) te organiseren. Goed nieuws, ware het niet dat er momenteel te weinig urgentieartsen zijn om deze dienst te kunnen opstarten.

TEKST Joris Herpol | FOTO Filip Claessens



Het is een oud zeer: dringende medische interventies in een aantal gemeenten van het Pajottenland gebeuren door een MUG-team uit Tubize, Edingen of Anderlecht. Ze doen er soms te lang over omdat ze van ver moeten komen en hebben niet altijd personeel aan boord dat voldoende Nederlands spreekt. Daardoor gaat soms kostbare tijd verloren met het zoeken van de weg of het correct behandelen van de patiënt. Met de beslissing van de minister krijgt het ziekenhuis in Halle nu een MUG toegewezen, maar daarmee zijn die problemen nog niet van de baan. Het Sint-Mariaziekenhuis heeft momenteel te weinig urgentieartsen om een MUG op korte termijn te organiseren en blijft voorlopig werken met een Paramedisch Interventie Team (PIT) met gespecialiseerde verpleegkundigen (maar zonder urgentiearts).

Hoe het zou moeten

‘Een MUG in Halle betekent dat 135.000 mensen sneller geholpen kunnen worden bij een medisch noodgeval’, stelde Vlaams minister Steven Vanackere (CD&V). ‘De MUG zal acht gemeenten rond Halle bestrijken die nu door de bestaande MUG-diensten niet bereikbaar zijn binnen de twintig minuten. Dat was ons belangrijkste criterium om een MUG toe te kennen. Uiteraard speelde de garantie op bijstand in de eigen taal ook een rol.’ Zowat een half jaar geleden maakte de federale minister van Sociale Zaken Laurette Onkelinx (PS) drie bijkomende MUG-erkenningen in Vlaanderen mogelijk. ‘Daarna hebben we een objectieve procedure gevolgd waarbij alle ziekenhuizen die dit wilden, zich kandidaat konden stellen. Naast Halle is ook een MUG-dienst goedgekeurd voor Zottegem en Geraardsbergen. In Vlaanderen zullen er 45 erkende MUG-diensten actief zijn’, aldus mi-

nister Vanackere. Momenteel telt Vlaams-Brabant vier MUG-teams met standplaats in Leuven, Tienen, Diest en Vilvoorde. Waals-Brabant telt ook vier MUG-teams.

Hoe het is

Twee jaar geleden organiseerde het Sint-Mariaziekenhuis in Halle al eens een MUG-team op eigen kosten, maar moest dit initiatief stoppen door de hoge kostprijs. Daardoor zijn het Pajottenland en de streek rond Halle vandaag opnieuw aangewezen op een PIT of een MUG uit Brussel of van over de taalgrens. De problemen bij dringende medische interventies zijn dus nog steeds dezelfde. ‘Onze gespecialiseerde verpleegkundigen van de PIT-teams spelen vaak tolk voor de andersstalige MUG-artsen van de ziekenhuizen uit het Brusselse of uit Waals-Brabant’, erkent gedelegeerd bestuurder Jef Jonckheere van het Regionaal Ziekenhuis Sint-Maria in Halle. ‘Het feit dat we nu een erkenning krijgen voor een eigen MUG-team is inderdaad

goed nieuws, want dan komen er overheidsmiddelen vrij voor de subsidiëring ervan. Er zijn echter wel nog praktische obstakels. We moeten bekijken hoe we deze dienst het best organiseren en integreren in onze bestaande spoedafdeling. Een bijkomend groot probleem is het tekort aan urgentieartsen. Twee van onze urgentieartsen verlaten in maart het ziekenhuis om elders te werken of om zich te specialiseren. Dat betekent dat we nu met een tekort van vijf spoedartsen zitten. Die leemte invullen met paramedici of verpleegkundigen die in spoedopdrachten bekwaam zijn, is niet eenvoudig want ook die mensen zijn moeilijk te vinden. Op korte termijn een MUG uitbouwen, is dus niet haalbaar. Tot zolang blijft ons PIT-team actief’, besluit Jef Jonckheere. Inmiddels liet het gemeentebestuur van Dilbeek in een brief aan de minister weten ook beroep te willen doen op een Nederlandstalige MUG. Een deel van de gemeente wordt bediend door de MUG van het Brusselse Erasmusziekenhuis. □

Recherche: médecins urgentistes pour le SMUR Halle

En matière d'aide médicale urgente, le Pajottenland doit faire appel aux Services Mobiles d'Urgence et de Réanimation (SMUR) de Bruxelles ou situés de l'autre côté de la frontière linguistique, dont le personnel ne maîtrise généralement pas le néerlandais. C'est pourquoi, les responsables politiques demandent depuis des années de disposer d'un propre service SMUR à Halle. L'hôpital régional Sint-Maria à Halle vient d'obtenir du ministre flamand Steven Vanackere (CD&V) un agrément pour un SMUR, devant garantir une meilleure aide médicale urgente en néerlandais à Halle et dans les communes environnantes. 'C'est une bonne nouvelle de recevoir un agrément pour une propre équipe SMUR, mais il subsiste encore quelques obstacles pratiques. L'hôpital Sint-Maria compte actuellement trop peu de médecins urgentistes permettant de réaliser le SMUR à brève échéance, de sorte que l'hôpital Sint-Maria doit provisoirement faire appel à une Equipe d'Intervention Paramédicale', selon l'administrateur délégué Jef Jonckheere de l'hôpital Sint-Maria.



Open & bloot

Een nieuw jaar, dus tijd voor een nieuwe kalender aan de muur. Welke is het geworden? Die van de Concertband van Steenhuffel? Eentje van de wereldwinkel of de goede oude scheurkalender van De Druivelaar?

TEKST Tom Serkeyn | FOTO Filip Claessens

Of werd het die van de volleybalmeisjes van Machelen? Dat is een naaktkalender. De eerste damesploeg van vbt Machelen ging integraal uit de kleren. Potige deernen met gespierde billen en biceps, onder wie enkele waarvan ik niet graag een pak slaag zou krijgen. Zo'n kalender is cool voor de vrienden en tof voor de familie. Bovendien brengt zo'n kalender nog een aardige stuiver op voor de clubkas. Leuk, maar niet nieuw.

Al in 2003 gingen de kerels van toenmalige volleyeersteklasser Go Pas Brabant Lenik uit de kleren. Ook de middenstand van Meise en de Chiro van Herne stonden al bloot boven de jaarindeling van paus Gregorius. Blote binken en meiden aan de wand van januari tot december. Vroeger vrolijkten die pikante drukwerken vooral groezelige garages en tochtige kazernes op. Die dingen werden rond de winterzonnewende gul uitgedeeld door bandencentrales en producenten van kettingzagen. Maar de softere varianten van de blootkalender zie je tegenwoordig overal, van het Chirolokaal tot in de wachtzaal van de tandarts. Je bent een sukkel als je komt aanzetten met een kalendertje van de Colruyt of het Rode Kruis.

Iedereen bloot. Nog even en we kunnen spreken van een maatschappelijk fenomeen. Zelfs op de openbare omroep liep een poosje geleden *De Naaktkalender*, een heuse wedstrijd broek-afsteken-op-artistiek-verantwoorde-wijze. De pompiers van Hasselt wonnen. Alles bloot, behalve hun spuit. Waar ik woon, in Vilvoorde, houdt de brandweer het voorlopig nog op een sobere kalender met zwart-witfoto's van uitslaande branden en andere rampen. Maar Hasselt heeft de trend gezet. We koesteren grote verwachtingen voor de kalender van volgend jaar.

Kleren uit, daar gaat het om. En zit maar niet in met je uiterlijk. Iedere kwab of blubber vet, elk door cellulitis geteisterd stukje vlees, elke spatader wordt vakkundig weg-gewerkt. Leve de schmink en de photoshop! Man of vrouw, jong of oud, zonder onderscheid van ras, religie of afkomst: broek uit, rok af, weg met maatpak, overal, boeze-roen, kaftan en kazuifel. Vlaanderen is een open en verdraagzame samenleving, wat die knakkers van de Raad van Europa ook mogen beweren.

Even terzijde: toch straf hoe die drie niet-benoemde faciliteitenburgemeesters de Raad van Europa eind vorig jaar weer voor hun kar hebben gespannen. Zo een internationaal forum hebben de benoemde burgemeesters van Halle-Vilvoorde nog niet gehad. Het is de laatste tijd trouwens een beetje stil geworden rond onze *splitsers*. Ze moeten dringend nog eens stunten. In 2011 zijn er federale verkiezingen, een ideaal moment om hun dossier met een schok opnieuw onder de aandacht te brengen. Waarom presenteren de Vlaamse burgemeesters van Halle-Vilvoorde zich niet op een naaktkalender? De symboliek is duidelijk: de burgemeesters van Halle-Vilvoorde hebben niets te verbergen, ook zonder kleren staan ze recht in hun schoenen. En de opbrengst? Daarmee kunnen de boetes van mogelijke *dienstweigeraars* worden betaald.

Eens even polsen bij twee boegbeelden* van de burgemeestersactie naar de bereidheid om mee te werken aan zo'n project. Het zou me sterk verbazen, mochten ze het niet doen.

- Hallo mijnheer D.W., alles goed?
- ...
- Wilt u op onze naaktkalender?
- ...?

- Natuurlijk mag u die bedekken. Met een vlag bijvoorbeeld, desnoods een Belgische.

- ...!

- Die heeft u niet meer? Geen probleem, een leeuwenvlag kan ook.

- ...

- Ja, ja, zo lang hij tanden heeft, ha, ha! Alvast bedankt op voorhand, we houden contact. Dag mijnheer D.W.

- Dag mevrouw V.L., hoe maakt u het?

- ...

- Ook voor u een strijdbaar 2009 gewenst. Zeg, wilt u op onze naaktkalender?

- ...?

- Natuurlijk mag u dat allemaal bedekken. Met zo'n spandoek van 'Steun de burgemeesters' bijvoorbeeld.

- ...

- Inderdaad, dat is een vrij lange slogan. Dat zal wel volstaan.

- ...

- Naar de kapper? Geen probleem. Dat hij rustig zijn tijd neemt, het is pas voor 2010. Goed, ik bel nog wel. Fijn dat u geïnteresseerd bent. Dag mevrouw V.L.

Zie je wel, ik geloof dat het in de *sacoché* komt. Ik zei het al, het zit goed met de openheid in Vlaanderen. Dat is de naakte waarheid. □

*Iedere overeenkomst met bestaande personen is louter toevallig.

Info

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Joris Hintjens en Fatima Ualgasi de column *Bericht uit de Rand*.



Van huizen & tuinen



Oude melkerij wint architectuurprijs

De Belgische architecten Paul Robbrecht en Hilde Daem hebben de *Klippan Award* gewonnen voor hun 'bibliotheek en woning voor muzikanten met muziekzaal' in de oude melkerij van Gaasbeek.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Anders Clausson

De *Klippan Award*, een initiatief van de Spaanse architect Jose Ignacio Linzaso, is een nieuwe internationale architectuurprijs die in 2008 voor de eerste keer werd uitgereikt. De prijs wil tijdloze architectuur in een duurzame stijl promoten die zich plaatst in de traditie van het werk van de Zweedse architect Sigurd Lewerentz.

Verborgene juweeltje

Het juryrapport looft de combinatie van eenvoud en verrassing, het comfort, de schoonheid, de functionaliteit en de tijdloosheid van het gebouw. Ook de gevoelige én intelligente manier waarop Robbrecht en Daem de intimiteit hebben verzoend met de collectieve functie van het gebouw en de manier waarop ze de concertruimte een perfecte akoestiek hebben gegeven, verdient volgens de jury alle lof.

Aan de straatzijde doet niets vermoeden dat achter het zorgvuldig gerestaureerde en eerder bescheiden melkerijgebouw waar de verblijfsruimten zijn ondergebracht, een monumentale concertruimte met bibliotheek schuilgaat. Die ruimte bestaat uit een betonnen kern bekleed met rode baksteen die hier en daar wit gekaleid is om de eenheid met het oude gebouw te benadrukken. Aan de buitenkant heeft de concertzaal de vorm van een *ziggoerat*, een soort terrasvormige piramide zoals de tempeltorens in het oude

Mesopotamië. Het dak loopt als een zachte trap in spiraalvorm naar het midden van het gebouw, met helemaal bovenaan een dakteras, als een soort schrijn vanwaar je een spectaculair uitzicht hebt over het breugeliaanse landschap van het Pajottenland. Aan de binnenkant heeft de concertzaal één schuine en drie rechte muren en een spectaculair plafond in verschillende vlakken dat ook in baksteen is uitgevoerd. Het licht valt door hoge vensters naar binnen. De vormen en de sobere materialen – ongevoegde baksteen en eik – zorgen niet alleen voor een bijzondere akoestiek, maar geven de ruimte ook iets onwerelds, sacraals bijna.

Schuilplaats voor kunst

'De ontwerpers zetten alle mogelijke architecturale middelen in om het gebouw tot een prikkelende, zintuiglijke ervaring te maken', schrijft Katrien Vandermarliere, directeur van het Vlaams Architectuurinstituut, in het *Jaarboek Architectuur Vlaanderen 2006*. De melkerij vormt 'het culminatiepunt van twee leidmotieven in het oeuvre van Robbrecht en Daem. Het eerste, de schroomloze overlevering aan een onbewust collectief geheugen, zou men pastoraal kunnen noemen. Een tweede leidmotief in hun werk is het ontwerpen van plaatsen voor de creatie en beleving van kunst'. Bekende voorbeelden daarvan zijn het Concertgebouw in Brugge, de verbouwing van het museum Boijmans

van Beuningen in Rotterdam en van de White Chapel Gallery in Londen en de Hauser & Wirth Collection in Sankt Gallen. Heel vaak zijn die gebouwen zo ontworpen dat er een parcours ontstaat waarbij de bezoeker geleidelijk aan van buiten naar binnen wordt gebracht en wordt voorbereid op een artistieke ervaring. 'Al onze projecten willen *shelters* vormen voor kunst, beschermende, koesterende plekken', zegt Paul Robbrecht daarover.

Droom

Met de verbouwing van de oude melkerij realiseerde eigenaar Piet Van Waeyenberge, die vlakbij in het historische baljuwhuis woont, een oude droom: een gastvrije plek voor vrienden en familie waar zijn twee passies – muziek en literatuur – samenkomen. Als fan van de Koningin Elisabethwedstrijd ontvangt hij bij elke editie enkele kandidaten die in het gebouw kunnen logeren en concerten. 'In een oppervlakkige maatschappij, waar alles gericht is op haast en consumptie, heb je een oord nodig waar je tot rust kunt komen', zo vertelde hij enkele jaren geleden in een interview met *De Standaard*. □

Tentoonstelling

Naar aanleiding van de verbouwing van het Brusselse Filmmuseum door Robbrecht en Daem, organiseert Bozar van 13 februari tot 19 april een tentoonstelling over hun architectuur, met onder meer een film over de verbouwing van de oude melkerij van Gaasbeek.

Info: www.bozar.be.



Boeren in de Rand

Het jaar 2008 was voor de Vlaamse landbouwers een van de slechtste ooit. Het gemiddelde inkomen daalde met 34 procent ten opzichte van 2007. De situatie in de Vlaamse Rand is vergelijkbaar, al heeft de landbouw hier wel enkele specifieke kenmerken.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Filip Claessens

De inkomensdaling was in Vlaanderen een stuk groter dan in de buurlanden. De landbouw in Nederland kende een verlies van 14,1 %, Frankrijk ging 9,2 % achteruit en Duitsland kon de schade beperken tot min 5,7 %. Het gemiddelde bruto-inkomen van een arbeidskracht in de Vlaamse landbouwsector bedroeg vorig jaar 14.305 euro; dat van een loontrekkende 38.564 euro. Een gemiddeld landbouwincome is dus 37 % van dat van een doorsnee loontrekkende. Dat zijn cijfers om stil van te worden.

Druk langs alle kanten

Gedetailleerde gegevens over de landbouw in de Rand zijn noch bij de Boerenbond noch bij de Provinciale Dienst voor Land- en Tuinbouw beschikbaar. Toch is het duidelijk dat de landbouwers in de Vlaamse Rand dezelfde tendens volgen als hun Vlaamse collega's in de andere provincies. Hun situatie is misschien nog iets moeilijker. De druk op de grond is in de Rand immers erg groot. De open ruimte moet nog meer dan elders gedeeld worden met andere activiteiten: wonen, industrie en handel, mobiliteit (denk maar aan de geplande verbreding van de Ring rond Brussel en de uitbreiding van de luchthavenactiviteiten), hobbyboeren, ma-

neges, golfspelers, zachte recreanten en hier en daar wat natuur. Het maakt de landbouwgrond erg duur. Prijzen van 30.000 euro per hectare zijn geen uitzondering. Daarop je brood verdienen met de huidige inkomsten,

De situatie van de landbouw in de Vlaamse Rand is misschien nog iets moeilijker dan in de rest van Vlaanderen. De druk op de open ruimte is in de Rand immers erg groot.

is geen gemakkelijke klus. Bovendien speelt ook de buitenlandse concurrentie, die er intussen voor gezorgd heeft dat we onder meer onze hop-, druiven- en witlofteelt hebben zien wegwijnen. Ook de enorme brandstofkosten spelen tegenwoordig een belangrijke rol in de overleving van bedrijven die veel energie verbruiken zoals in de glas- en bloementeleit. In 2008 lagen de energiekosten voor een landbouwbedrijf gemiddeld 24 % hoger dan in 2007.

Maïs neemt over

Over het algemeen is de landbouw in de Rand kleinschaliger dan elders in Vlaanderen. Hoe dicht bij de stad, hoe kleiner de oppervlakte van een gemiddeld perceel. Het deel van het grondgebied dat aan het Brus-

selse Gewest grenst, is meestal meer verstedelijkt. Denk maar aan Tervuren en Grimbergen waar respectievelijk Tervuren zelf en Strombeek deel uitmaken van het uitwaaiend stedelijk weefsel. Aan de zijde die het verst van het Brusselse Gewest verwijderd is, in respectievelijk Duisburg, met zijn bekend plateau, en Beigem-Humbeek, met zijn duidelijk zichtbare kouters, zie je nog veel landbouwactiviteiten. Dat is ook het geval in Beersel, met respectievelijk Beersel en Alsemberg aan de stadszijde en Huizingen met meer open ruimtes; in Sint-Pieters-Leeuw waar Negenmanneke, Zuun en Ruisbroek dichtbebouwd zijn, maar waar het gebied

rond het eigenlijke centrum, Vlezenbeek, Oudenaken en Sint-Laureins-Berchem verrassend landelijk zijn; in Asse, waar de verstedelijking het verst is doorgedrongen in Zellik maar waar in Asbeek, rond het centrum van Asse, in Bekkerzeel, Kobbegem en Mollem nog bijzonder fraaie landelijke juweeltjes liggen en in Dilbeek met zijn verstedelijking in Dilbeek en Groot-Bijgaarden, maar ook met het landelijke Sint-Ulriks-Kapelle, Itterbeek, Sint-Martens-Bodegem en Sint-Anna-Pede. Overijse en Hoeilaart zitten door de aanwezigheid van het Zoniënwood in een specifieke situatie, maar Terlanen, met onder meer het Terlanenveld, heeft toch indrukwekkend grote open ruimtes waarin de landbouw nog prominent aanwezig is. Vergeten we ook niet dat het Pajottenland, tot nader order nog een

belangrijke landbouwstreek, aansluit bij de Vlaamse Rand. De gemeenten met het minst aantal landbouwbedrijven in de Rand zijn Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Machelen en Zaventem. Niet toevallig de meest verstedelijkte of geïndustrialiseerde gemeenten.

De voornaamste teelten situeren zich in de tuinbouwsector (kolen, aardbeien, prei ...), de sierteeltsector (bloemisten), de akkerbouw (graan, maïs, bieten en aardappelen) en de veeteelt. Vanaf de jaren 70 is de opkomst van maïs zo landschapsbepalend geweest dat je er vanaf de maand augustus nergens meer kunt naast kijken. Voor de veetelers is het een *gemakkelijk* gewas dat veel opbrengt. De doorgedreven veredelingsstechnieken zorgen nog steeds voor hogere rendementen en voor soorten die zelfs in de moeilijkste omstandigheden kunnen overleven en zo voor een hoger inkomen zorgen.

Hoevetoerisme en boerenmarkten

Naar schatting zijn er vandaag nog een zeshonderd boerenbedrijven actief in de Rand. Jaarlijks neemt hun aantal met twee tot drie procent af. De belangrijkste reden is het gebrek aan opvolgers. Jonge mensen zien het steeds minder zitten om het bedrijf van hun ouders over te nemen. De investeringskost ligt te hoog, het uitkopen van broers en zussen is te duur en het inkomen is niet evenredig met de dagelijkse inspanningen die men zich moet getroosten om een boerderij leefbaar te houden. Uitwijkpistes als de biologische landbouw komen blijkbaar niet van de grond, zeker niet in de Rand. In het Pajottenland zijn wel enkele bioboeren actief, maar hun globale aandeel in de sector, ook op Vlaams niveau, blijft marginaal.

Om te kunnen overleven, schakelen meer en meer landbouwbedrijven over op multifunctionele activiteiten. Landbouwers ontplooiën ook andere activiteiten die hun extra inkomsten geven. Er komen trouwens nog steeds nieuwe initiatieven bij. Bedrijven die dicht tegen stedelijk gebied liggen, maken gebruik van die geografische positie om interessante mogelijkheden zoals thuisverkoop, lokale boerenmarkten, gastenkamers, zorgboerderijen, kinderboerderijen, natuur- en landschapsbeheer, milieuzorg, alternatieve verdeelcircuits (zoals voedselteams), teambuilding faciliteiten, vergaderruimtes enzovoort uit te bouwen. Voor sommige daarvan – zoals gastenkamers voor hoevetoerisme – is de wetgeving onlangs versoepeld zodat meer kamers aangeboden mogen worden. Een klassiek voorbeeld van een zich omvormend bedrijf is het hoevehotel Hof ter Vrijlegem in Mollem (Asse), waar een deel van de familie zich bezighoudt met het boeren-

bedrijf, een ander deel met het toeristische en businessgedeelte. En hoewel al heel wat landbouwbedrijven hierop inspelen, zijn op dit vlak nog heel wat groeimogelijkheden.

Belangrijke rol voor gemeenten

Een recente studie van de universiteiten van Gent en Leuven over de landbouwsituatie in de rand rond Brussel wees uit dat de lokale gemeentebesturen een belangrijke factor kunnen spelen in het promoten van deze nieuwe ontwikkelingen. In de gemeenten die hier hun schouders onder zetten, lag het aantal boeren dat tot effectieve diversificatie overging hoger dan elders. Bovendien wordt de betrokkenheid van de verstedelijkte con-

sument steeds meer een niet te onderschatten factor, want die consument wordt steeds kritischer en verwacht van de landbouwers meer dan hun rol in de voedselproductie. Deze consumenten vinden onder meer landschaps-, milieu- en dierenzorg belangrijke randvoorwaarden om producten te kopen. De sector kan er maar beter rekening mee houden, want bijvoorbeeld de sluiting van het slachthuis van Anderlecht midden december vorig jaar, na 120 jaar trouwe dienst, had onder meer te maken met de perceptie bij de publieke opinie, die dacht dat de dieren er slecht werden behandeld en dat de infrastructuur oud en niet aangepast was aan de moderne noden. □





Een avondje *loungen*

Wie een gezellig avondje onder vrienden wil *loungen*, moet in *Effe'naf* zijn, een knus eetcafé niet ver van het centrum van Dilbeek. Het is uitermate geschikt voor een snelle hap of een lekkere cocktail.

TEKST Sandra Szondi | FOTO'S Filip Claessens

In november vorig jaar bestond de zaak tien jaar en dat liet gastvrouw Els Arys niet onopgemerkt voorbij gaan. Wij waren erbij en zagen dat het goed was. *Effe'naf* werd in 1998 door Els – een rasechte Dilbekenaar – opgericht. De originele naam is een typische uitspraak uit de streek, maar is ook een knipoog naar het karakter van de zaakvoerder. *Effenaf* betekent namelijk *zonder omweg of rechtuit* en dat merken we meteen. Deze dame heeft een duidelijke, eenvoudige visie. Ze wil *vooruit met de geit* en bewijzen dat je ook met simpele dingen veel kan doen. 'We proberen alles zo simpel mogelijk te houden en zoveel mogelijk naar onze klanten te luisteren. Zo merkten we op dat ons publiek nood had aan een rustige plek waar je gewoon iets kunt drinken. Daarom hebben we twee jaar geleden de veranda omgebouwd tot een gezellige *loungezithoek*, waar je kunt genieten van een lekkere cocktail en waar ook rokers zich warm kunnen houden', vertelt Els.

Cocktails à gogo

Die simpliciteit merk je ook aan de menukaart. Die is heel beperkt en bestaat hoofdzakelijk uit kleine snacks, pasta's, slaatjes en

tapas. Een echte specialiteit hebben ze in *Effe'naf* niet, dus kiezen we voor het feestmenu (€ 39,50), dat speciaal werd samengesteld naar aanleiding van hun tienjarig bestaan.

De uitgebreide cocktailkaart is blijkbaar een echte publiekstrekker.

Als starter krijgen we een *Wachtbordje met fijnproevers* bestaande uit een bisque soepje, een slaatje van zalm en een paté van wild. Drie hapjes die perfect bij een glaasje cava passen. Terwijl we op ons voorgerecht wachten, kunnen we genieten van een travestieshow van de Millennium Sisters. Om in de sfeer te komen, bestellen we alvast een Piña Colada (€ 6): een aanrader! De uitgebreide cocktailkaart is blijkbaar een echte publiekstrekker.

Dan verschijnt de ober met ons volgende gerecht: *Trio van mousse (zalm, sint-jacobsvruchten, pangasius) met fris slaatje en hun dressings*. Niet slecht, maar ook niet echt om over naar huis te schrijven. Ook onze hoofdgerechten – *Duo van zalm en kabeljauw met*

saffraancouilis en rivierkreeftjes op een bedje van peultjes en puree van bieslook en Lamsfilet met tijm-honingsausje vergezeld van sluimererwten en gratin dauphinois – zijn niet echt wat we ervan gehoopt hadden. Wel lekker, maar spijtig genoeg niet warm genoeg en iets te gaar. Gelukkig maakt het *Verrassingsbord 10 jaar Effe'naf* alles goed. Dit is de hemel op aarde voor zoetbekken: chocolademousse, frambozensorbet, vers fruit, een chocolade- en een frambozengebak.

Hou het simpel

Op de vraag of er uitbreidingsplannen zijn, antwoordt Els Parys resoluut neen. 'De zaak draait goed en dat willen we zo houden. Ik wil mijn klanten zelf kunnen bedienen en ik kan uiteraard niet op twee plaatsen tegelijk zijn. Eén goed renderende zaak is genoeg. Bovendien is de combinatie bar-taverne best hard werken. Als ik het opnieuw zou doen, zou ik kiezen voor het concept van een feestzaal of alleen een cocktailbar', geeft Els toe. □

Info

Effe'naf, Itterbeeksebaan 197, Dilbeek, 02 569 38 19, info@effenaf.be
Gesloten op maandag en dinsdag, keuken open tot 22.30 uur
www.effenaf.be

Miranda Vanker is de kersverse directeur van cultuurcentrum Westrand in Dilbeek. In een tijd dat managers de zakelijke toon zetten, is het opmerkelijk dat de selectiecommissie de voorkeur gaf aan een jonge vrouw die doctoreerde in de filosofie.

TEKST Gerard Hautekeur | FOTO Filip Claessens



Jef Gunst en Miranda Vanker

Westrand promoot cultuur buiten de muren

Toch is de keuze niet zo verrassend als je weet dat haar voorganger Jef Gunst zichzelf beschouwt als een opbouwwerker van de lokale samenleving. 'Als je goede beslissingen wilt nemen, moet daarvoor een ruim draagvlak bestaan bij de bevolking. Dit is een van de basisprincipes die ik hanteerde in de uitbouw van het cultuurcentrum,' beklemtoont Jef Gunst, die zijn eerste sporen verdiende in de streekontwikkeling in de Westhoek onder de vleugels van de toenmalige volkshogeschool De Blankaart. Nadien ging Jef aan de slag als animator van de Gezinsbond in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cultuur is de rode draad in zijn loopbaan. 'Tijdens mijn opleiding in Leuven kreeg ik nog les van minister Renaat Van Elslande, de peetvader van de culturele centra. De minister kon het Vlaamse beleid ervan overtuigen om te investeren in culturele infrastructuur, professionele culturele medewerkers en de nodige werkingsmiddelen. De Vlaamse minister van Cultuur Frans Van Mechelen ging op dat elan door. Hij beschouwde de culturele centra in de rand rond Brussel als een *gordel van smaragd*.' Als stafmedewerker van het ontmoetingscentrum Westrand behoort Jef tot de pioniers van de culturele centra. Gedurende twee jaar, van 1983 tot 1985, was hij directeur van de federatie van de Nederlandstalige culturele centra. Na dit intermezzo keerde hij terug naar Dilbeek.

Nieuwe impulsen

'Een van de hoogtepunten in mijn carrière bij Westrand is de organisatie van inspraak bij de opmaak van het gemeentelijke structuurplan na de fusies van de gemeenten. Alle lagen van de Dilbeekse bevolking waren daarbij betrokken.' Met evenveel trots blikte Jef terug op het succes van het schooltoneel en de vormingsdagen *Kunst maakt school*, waar jongeren op een interactieve manier kennis maken met diverse kunstvormen.

'Het cultuurcentrum geeft het verenigingsleven nieuwe impulsen.'

Een speciale vermelding verdient het seniorenprogramma. 'Het is een vaste waarde in het aanbod van cc Westrand dat jaarlijks meer dan 5.000 senioren op de been brengt. In de pioniersjaren was men bevreesd dat het cultureel centrum de verenigingen zou kortwieken, maar die voorbeelden illustreren duidelijk hoe het cultuurcentrum het verenigingsleven nieuwe impulsen geeft.'

Open venster

In 1992 kwam een fusie tot stand van het Ontmoetingscentrum Westrand, het Recreatiecentrum Itterbeek, het Trefcentrum Solleveld en het Kasteel La Motte. Die vier vestigingen werden geïntegreerd in de nieuwe

vzw cultuurcentrum Dilbeek. Jef Gunst werd administratief directeur en was tot aan zijn pensioen in december 2008 bevoegd voor het personeel, de financiën, de seniorenwerking en de cultuurraad. Jef deelde de directiefunctie met twee andere directeurs, onder meer een programmadirecteur. In tegenstelling tot haar voorganger is Miranda Vanker benoemd tot algemeen directeur van het cultuurcentrum Dilbeek. Er is bewust gekozen voor een eenheid van leiding. De culturele infrastructuur op vier verschillende locaties wordt behouden.

Met zijn ruime aanbod van muziek, dans, theater en film biedt het cultuurcentrum een open venster op de wereld. Miranda merkt op dat de culturele infrastructuur niet meer de enige plek van ontmoeting is. 'Het cultuurcentrum treedt almaar vaker buiten de muren. Zo stelt Westrand eens per jaar een buurt in Dilbeek centraal waar de medewerkers een artistiek en cultureel programma voor en met de mensen uit de wijk samenstellen. Zo scheppen we een culturele meerwaarde in de wijk. Een andere opvallende trend is dat culturele activiteiten hoe langer hoe minder op zichzelf staan, maar deel uitmaken van een ruimer evenement met eten of drinken in een aangepast decor. Denk maar aan het aperitiefconcert of de watermolen als locatie voor een griezelfilm. Dit zijn zijn nieuwe trends en uitdagingen waarop we bewust willen inzetten', besluit Miranda Verkerk. □



‘Waar de vuist steeds paraat staat, kermisstoet soms eens uitgaat. Waar de kerk meestal in ’t midden staat.’ Zo begint *Vilvoorde boven*, het nieuwe clublied van KFC Vilvoorde.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Kris Mouchaers

Cursus Vilvoorde in cd-formaat

Vilvoorde boven is meer dan een clublied of een song over de Zennestad. Het is de hefboom voor een nieuwe sensibiliseringscampagne over het gebruik van het Nederlands in het verenigingsleven. KFC Vilvoorde gaf als eerste voetbalclub in Vlaanderen initiatielessen Nederlands aan haar anderstalige jeugdspelers. Het project *Vilvoorde boven* vloeit voort uit dat initiatief en wil nu ook de ouders van de spelers bereiken. ‘Daar ligt vaak het grootste probleem’, meent voorzitter Alain Van Hende. ‘De spelertjes gaan bijna allemaal naar een Nederlandstalige school en spreken meestal voldoende Nederlands. Het zijn de ouders rond het veld die anderstalig zijn en de rest aanzetten tot anderstaligheid. Met *Vilvoorde boven* willen wij hen een signaal geven. Onze song is een plezante kapstok die de ouders van onze spelers moet motiveren om in de club het Nederlands te gebruiken.’

Muzikaal, sportief en educatief

Journalist Marc Corbanie en muzikant Rony De Mulder herschreven de tekst van *Vlaanderen Boven*, de Vlaamse klassieker van Raymond van het Groenewoud, op maat van Vilvoorde. ‘Ik ben hier geboren en getogen en ken het reilen en zeilen van Vilvoorde een beetje’, vertelt Rony. ‘De tekst aanpassen ging vrij vlot. Zodra we begonnen, vloeide het nieuwe clublied spontaan uit onze pen.’

De songtekst is een beknopte cursus over Vilvoorde, want zowel het culturele, industriële als het sportieve verleden en heden van de stad komen aan bod. ‘Het gaat onder andere over het Tuchthuis, over de verschillende kerken en kunstenaars, maar ook over de stinkende fabrieken van vroeger en het ambitieuze Watersite-project.’

De voorzitter drukt ons op het hart dat het geenszins de bedoeling is dat alle ouders *Vilvoorde boven* uit hun hoofd leren. ‘We willen in de eerste plaats sensibiliseren. Dankzij dit lied weet iedereen waarmee we bezig zijn. Daarom worden de aspecten die in *Vilvoorde boven* aan bod komen ook kort toegelicht in

het cd-boekje.’ Wie dus nog niet weet waarom Vilvoordenaars *pjeirefretters* genoemd worden of wie Rik Poot was, kan het daarin opzoeken.

Meter Kim Gevaert

Het Vilvoordse stadsbestuur schaaft zich achter dit project. Burgemeester Marc Van Asch (CD&V) beschouwt dit initiatief als een voorbeeld voor andere verenigingen in zijn stad. ‘Uiteraard juich ik dit project toe. *Vilvoorde boven* bezingt dat Vilvoorde geëvolueerd is naar een moderne stad. Ook het doel van het project, mensen op een prettige manier warm maken om Nederlands te spreken, ligt me na aan het hart. KFC Vilvoorde probeert op een positieve en creatieve manier jonge spelers en hun entourage zo snel

mogelijk Nederlands te leren. Ze mogen dan ook rekenen op de goodwill van de stad.’

Ook de vier handelsverenigingen hebben hun medewerking toegezegd. De cd’s worden verkocht op een tiental plaatsen in de binnenstad. Eén cd kost 6 euro en de opbrengst gaat integraal naar SOS Kinderdorpen, wat van *Vilvoorde boven* meteen ook een sociaal project maakt. Toen Alain Van Hende atletiekicoon en ambassadrice van SOS Kinderdorpen Kim Gevaert vroeg of ze het meterschap van de actie op zich wou nemen, twijfelde ze niet lang. Misschien speelde bij haar beslissing ook een beetje nostalgie mee. Kim Gevaert trainde met de Vilvoordse Atletiekclub jarenlang op de atletiekpiste rond het voetbalveld en haar vriend Djeke Mambo speelde tot dit jaar bij KFC Vilvoorde. □

Vilvoorde boven

Waar de vuist steeds paraat staat
Kermisstoet soms eens uitgaat
Waar de kerk meestal in ’t midden staat
Waar men kortbij ’t witloof teelt
En graag press of belotte speelt
En al bij al nog Nederlands praat

Waar een houweel terug een pik is
Een agent nog een flik is
En Renault van den band reed
Waar geen maan ooit geblust is
Kiekens fretten geen must is
Maar waar men ’t liefst vanal een paardensteak eet

Refrein

Vilvoorde boven
Waar nooit het voetbal zal doven
Waar sport en kinderen belangrijk zijn
En goede intenties omvangrijk zijn
Vilvoorde buiten
Waar rare vogeltjes fluiten
Vilvoorde mijn land
Aan de Zennekant

Waar ‘de Vilvord’ zich een weg baant
En zich haast kampioen waant
En men zijn spelertjes vlot Nederlands leert
Waar stinkfabrieken verdwenen
Opslagplaatsen verschenen
En men Jean-Luc het stenen paardje eert

De VTM haar terreinen
Het domein drie fontainen
Waar Kim Gevaert haar spurtjes liep

Waar Ring-tv een plek heeft
Videohouse ook een steek heeft
Vitaya zich uitleeft en de VRT niets heeft
En Woestijnvis veel programma’s schiept

Refrein

Vilvoorde boven
Waar nooit het voetbal zal doven
Waar sport en kinderen belangrijk zijn
Verschillende opinies omvangrijk zijn
Vilvoorde buiten
Waar rare vogeltjes fluiten
Vilvoorde mijn land
Aan de Zennekant oeh oeh oeh oeh

Het viaduct
BHV weer mislukt
De Troostkerkbasiliek
Niet die van Koekelberg
Watersite zorgt voor werk
Poots paard aan de kerk
De Vilvoordse romantiek

Refrein

Vilvoorde boven
Waar nooit het voetbal zal doven
Waar sport en kinderen belangrijk zijn
En goede intenties omvangrijk zijn
Vilvoorde buiten
Waar blinde vinken fluiten
Vilvoorde mijn land
Aan de Zennekant – oeh oeh oeh oeh

Nieuwssite voor anderstaligen

Hoe blijf je als buitenlander in de Vlaamse Rand op de hoogte van het nieuws uit de regio als je geen Nederlands kent? Engelstalige internationale kranten berichten zelden over wat zich hier afspeelt en de Frans- en Duitstalige pers hebben vaak andere aandachtspunten dan de Vlaamse. Daarom startte de VRT met een nieuwssite voor Engels-, Frans- en Duitstalige inwoners met teksten, foto's en video's in hun eigen taal.

TEKST Bart Claes | FOTO Kris Mouchaers

W e treffen Colin Clapson (47), de man achter *flandersnews.be*, in een hoek van de VRT-nieuwsredactie. Samen met zijn Frans- en Duitstalige collega's is hij druk in de weer om het relevante nieuws te herwerken en te bundelen op *flandersnews.be*, *flandreinfo.be* en *flanderninfo.be*. 'We proberen buitenlanders mee te krijgen met het grote nieuws in Vlaanderen en België. Het is de bedoeling dat de bezoekers van de website een zinnig gesprek over de actualiteit kunnen voeren met hun buur. We baseren ons op de nieuwsberichten van de VRT, maar niet alles is relevant. Uiteraard komt het grote nieuws aan bod, maar evengoed wat er zich in de Rand afspeelt.'

Achtergrond

Het nieuws komt als een artikel op de website, maar er zijn ook foto's en video's. 'Dat zijn fragmenten die uit het VRT-journaal komen. Ik vertaal de berichten en bewerk die inhoudelijk. Een Engelstalige inwoner heeft meestal meer achtergrond nodig dan een Vlaming. Ik spreek de videofragmenten opnieuw in en maak een voice-over van de mensen die aan het woord komen.'

Zijn Duits- en Franstalige collega's doen hetzelfde met de nieuwsfragmenten die zij interessant vinden voor hun doelgroep. Zo krijgt de bezoeker een overzicht van het relevante nieuws. 'Als openbare omroep kun je niet anders dan mensen informeren, ook al is dat niet in het Nederlands. We willen de mensen niet beïnvloeden. Ons nieuws is objectief en focust op wat onze doelgroep interesseert.' Het aanbod is onderverdeeld in een aantal rubrieken: nieuws, sport en een cultuurmagazine met ook luchtige onderwerpen. Nieuw is de nieuwsbrief. 'Die komt twee keer per week uit en biedt een overzicht van het belangrijkste nieuws. Wie zich voor de brief inschrijft, maakt trouwens kans om een iPod te winnen.'

Twee nationaliteiten

Als redacteur van een anderstalige nieuwssite, moet je je goed kunnen inleven in de doelgroep. Dat is voor Colin Clapson geen probleem. De geboren Engelsman verhuisde als negenjarige jongen met zijn ouders naar ons land. 'Mijn ouders begonnen een commerciële activiteit in Oostende. Ik ben hier opgegroeid en heb vandaag de beide natio-

naliteiten. Zo zijn onze journalisten ook een beetje: we leven in twee werelden. We moeten de juiste context vatten waarin de Engels-, Frans- of Duitstalige inwoners leven.'

Colin werkt al sinds 1984 voor de VRT en was jarenlang aan de slag bij Radio Vlaanderen Internationaal. 'Het internet is ook internationaal. Een Engelsman of om het even wie ter wereld die de actualiteit in Vlaanderen wilt volgen, kan dat via onze site.' Clapson is quasi perfect tweetalig, maar soms komt hij toch een woord tegen dat moeilijk te vertalen blijkt. 'Het woordje griffier kon ik niet meteen vertalen. Maar mijn vermoeden was correct. Het is een *court clerk*. Door de ingewikkelde staatsstructuur in België zijn er nogal wat woorden en begrippen die soms moeilijk te vertalen zijn.' □

Info

www.flanderninfo.be

www.flandreinfo.be

www.flandersnews.be



VRT news website for non-native speakers

The Flemish Radio and Television company (VRT) decided not long ago that the time was ripe to launch a news site for English, French and German speakers. 'VRT is duty-bound to provide information, even if it is not in Dutch', says Colin Clapson (47), the man behind *flandersnews.be*. The *flanderninfo.be*, *flandreinfo.be* and *flandersnews.be* websites feature relevant news items, which the VRT news editorial team have revamped, combined and presented with photo, texts and video clips, in English, French and German. 'We try to win people over with the major news stories from Flanders and Belgium. The idea is to enable visitors to the site to have meaningful conversations with their neighbours about current events. As well as covering the big news we also report on what is going on in the Vlaamse Rand.'



Brusselgevoel

De Italiaanse Roberta Tronti kan niet meteen uitleggen wat haar zo aansprak in Brussel en omstreken dat ze er per se wou komen wonen. Toch woont ze al enige tijd in Wemmel.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Het feit dat ik hier als Italiaanse kan leven zoals ik wil en me niet heel erg hoeft aan te passen om me goed te voelen, heeft zeker meegespeeld. Haar kennis van het Frans heeft wat dat betreft natuurlijk geholpen. Roberta Tronti verbleef voor het eerst in ons land in 1999 als student vertaler. 'Ik wou in het buitenland studeren en aangezien mijn eerste vreemde taal Frans was, leek Brussel me een ideale keuze', vertelt ze. Ze bleef een volledig academiejaar en de stad beviel haar erg. 'Ik woonde er graag. De mensen die ik tegenkwam, waren vriendelijk en boeiend, en dus dacht ik eraan om na mijn studie terug te keren om hier te werken.' Vier jaar later voegde Roberta de daad bij het woord.

Talenknobbel

'Zodra ik terug was, ben ik Nederlands begonnen te leren. Ik werkte in een Nederlandstalig bedrijf, dus het was ook gewoon nuttig om de taal onder de knie te krijgen.' Dankzij haar talenknobbel kon Roberta zich vrij snel vlot in het Nederlands uitdrukken. 'Die talenkennis is een groot voordeel. Ook nu ik als zelfstandig vertaler werk. Je raakt in België veel sneller aan een job als je meer dan één taal spreekt. Bovendien is het volgens mij veel gemakkelijker om Brussel mooi en sympathiek te vinden als je Frans én Nederlands kent.'

Das Brüsselgefühl

Die Italienerin Roberta Tronti kam 1999 im Rahmen ihres Übersetzerstudiums zum ersten Mal nach Belgien. 'Ich wollte damals im Ausland studieren, und da Französisch meine erste Fremdsprache war, schien mir Brüssel ideal zu sein', so sagt sie. Sie blieb hier ein Jahr lang, zwei Semester. 'Ich wohnte hier gerne. Die Leute, die ich traf, waren freundlich und interessant.' Vier Jahre später zog sie nach Brüssel um. 'Sobald ich wieder hier war, habe ich angefangen, Niederländisch zu studieren. Ein großer Vorteil. Nicht nur für die Arbeit, denn es ist auch viel einfacher, Brüssel schön und sympathisch zu finden, wenn man sowohl Französisch als auch Niederländisch kann. Was Brüssel zu etwas Besonderem macht, ist die Atmosphäre, ein Gefühl, das mir die Stadt gibt, wenn ich durch die Straßen spaziere.' Inzwischen wohnt Roberta Tronti in Wemmel. 'Wemmel ist klein, und es gefällt mir, dass ich hier als Italienerin so leben kann, wie ich es selber will, und mich nicht besonders anpassen brauche, um mich wohl zu fühlen.'

In Wemmel geldt precies hetzelfde. Roberta wisselt er af tussen beide talen, afhankelijk van tegen wie ze spreekt. 'Je kunt je hier met Frans alleen prima redden, maar als je Vlamingen in hun eigen taal aanspreekt, zijn ze vriendelijker.' Wemmel is klein en dat bevalt haar. Roberta is afkomstig uit een plaatsje zo'n vijftig kilometer ten noorden van Rome. 'Je hebt er bergen, de zee, een meer, een heel diverse natuur ... Helemaal anders dan hier. Ik mis het een beetje, maar ik reis nog vaak naar Italië om mijn vrienden en familie te zien. Ik heb een goed evenwicht gevonden.'

Als ze hier vrienden op bezoek krijgt, probeert Roberta Tronti haar liefde voor Brussel door te geven. 'Brussel staat zelden op het toeristische verlanglijstje van mijn vrienden, maar als ze de tijd nemen om de typische sfeer van deze stad op te snuiven, zijn ze meestal wel overtuigd. Wat Brussel zo speciaal maakt, zijn niet zozeer de toeristische attracties, maar de sfeer die er hangt, het gevoel dat de stad me geeft als ik door de straten wandel. Ik doe mijn best om andere mensen dat ook te laten ervaren.'

Frieten met een pintje

In haar vrije tijd staat Roberta Tronti met veel plezier achter het fornuis. 'Ik probeer graag nieuwe dingen uit. De Italiaanse keukens ken ik natuurlijk het best omdat ik ermee ben opgegroeid. Ik heb bijvoorbeeld een kookboek met allerlei recepten uit de regio waar ik vandaan kom. Maar ik heb ook veel boeken uit andere culinaire tradities. Soms volg ik de recepten, maar vaak experimenteer ik.' De Belgische keuken kan Roberta best bekoren. 'Ik eet graag', lacht ze. 'Frieten met een pintje of gegratineerd witlof kan me enorm smaken. Vroeger lustte ik totaal geen bier. Ik hou nog steeds meer van wijn, maar sinds ik in België woon, heb ik toch enkele biersoorten leren appreciëren. Zeker met een passend stukje kaas erbij, zeg ik er geen nee meer tegen.' □